

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XLII Ч. I СІЧЕНЬ — 1985 — JANUARY NO. I VOL XLII

ЗМІСТ

Різдвяний привіт	1
А. Максимович. В засніженій тиші	1
Вітаємо нового редактора "Нашого Життя". Подяка	2
В. Боднарук. З приводу авторського вечора Богдана Рубчака	3
Б. Рубчак. Крило Ікарове	4
О. Погож. Індіра Ганді	5
О. Л. Розмови перед концертом	7
О. П. Ліричний спогад	9
Ю. Оранський. Різдвяні пісні	10
Щедрівки	11
М. Руденко. Новорічне. Снігова людина	12
Д. Ярославська. Сніг	13
Український Музей	16
Конкурс Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих	18
Вісті з Централі	19
О. Л. Чи знаємо своїх видатних жінок?	21
СФУЖО	22
Що читати?	23
Our Life	24
Наше харчування	29
Дописи відділів	30
Річні збори	32
Посмертні згадки	36

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

108 Second Ave.

New York, N. Y. 10003

Tel. (212) 533-4646

Редактор Ольга Лісківська

Tel. (212) 674-5508

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Редактор — Ольга Лісківська
 Редактор "Our Life" — Марта Бачинська
 Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна

На обкладинці: "В степу на могилі" Ліногравюра. Георгій В. Якутович.

Cover: On a burial mound, in the steppes. Lithograph. Heorhii V. Yakutovich.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

International Copyright Secured — All Rights Reserved

Made in U. S. A.

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська	— голова
Марія Томоруг	— 1-ша заступниця голови
Марта Данилюк	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця для справ зв'язків
Олена Мельничук	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англомова секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Іванна Ратич	— фінансова секретарка
Ірена Куровицька	— вільний член
Марія Радович	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Любов Волинець	— музейно-мистецька
Ліда Бойко	— виховна
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Анна Максимович	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Ростислава Матла	— Філадельфія
Лідія Магун	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ірина Чайківська	— Нью Джерзі
Любомира Головата-Розша	— Огайо
Евстахія Струтинська	— Чікаго
Лідія Фіцалович	— Нова Англія
Тєодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Дана Чехович	— членка
Евгенія Новаківська	— членка
Ольга Літепло	— заступниця
Леся Г'ой	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Glenroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2.
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

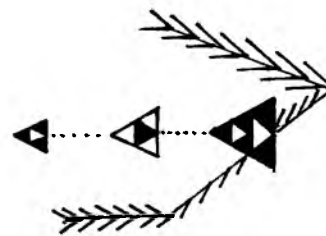

*The President and Mrs. Reagan
extend to you
their warmest holiday greetings
and best wishes for the new year.*

1984

Різдвяний привіт від президента США, Роналд Рейгана і його дружини, Ненсі
Holiday greetings from the President of the U.S.A. Ronald Reagan and his wife Nancy

В ЗАСНІЖЕНІЙ ТИШІ

До земних ліхтарень припав білий пух...
— Чи бачиш? Назустріч вже вечір іде;
Жар світлих реклям, мов каганчик потух...
Невже ж він вичікує нині тебе?

Задимлений присмерк із вулиць? Сум з вій
спадає спокійно, мов нетля без крил,
в літаючий килим. — Поглянь: чародій
в засніженій тиші рамена розкрив.

Іди, він пригорне, остудить чоло,
думки заховає в щілинах вітрин,
ввесь сум розмете вітряним помелом,
і певно зуміє потішити він.

В цей мент дійсність всю в призабуте відкинь...
У серці морозний спокій і даль...
Зактаний вечір в ніжну голубінь
батьорість і силу тобі передав;
Сніжний поцілунок поклав на лице,
згасив набринілого болю пожар...
Карбовані кроки числять вулиці
і блимає гнівно розбитий ліхтар.

1958

Анна Максимович

ВІТАЄМО НОВОГО РЕДАКТОРА "НАШОГО ЖИТТЯ"

Ольга Лісківська

Olga Liskiwskyi

Екзекутива Союзу Українок Америки з приємністю представляє читачам журналу "Наше Життя" нового редактора Ольгу Лісківську.

Ольга народилася 11-го червня 1955 р. в Дітройті у сім'ї Миколи і Олени Лісківських. Батько, член Капелі Бандуристів ще з 1942 р., мати по професії педагог. Ольга закінчила середню школу в 1973 р., опісля студіювала в Мічіганському університеті в Дірборній і в Енн Арбор. Знання української мови винесла з родинного дому, скінчила школу українознавства, вчилася на педагогічних курсах "Рідної Школи" та на літніх курсах Гарвардському університеті. На протязі останніх п'ятох років учителювала в "Рідній Школі", де викладала українську культуру й історію.

З 1978 р. Ольга Лісківська активна членка СУА. Була головою 95-го Відділу СУА в Дітройті та виховною референткою Окружної Управи. Брала участь у панелях на конференції "Українська жінка у двох світах" і на XX Конвенції СУА. З нагоди конвенції Української Православної Ліги в 1975 р. була співредактором пропам'ятної книжки, співпрацювала з Комітетом для вшанування 50-річчя жертв голоду в Україні та Комітетом переслідуваних в Україні.

Новому редакторові бажаємо якнайкращих успіхів у її відповідальній праці.

Екзекутива СУА

ПОДЯКА

Екзекутива Союзу Українок Америки складає вислови щирої подяки і признання Ірені Чайківській, Ользі Гнатейко і Світлані Марченко за їхню повну посвяту, безкорисну працю у зв'язку з підшукуванням матеріалів, редагуванням та технічним оформленням "Нашого Життя" за місяці липень-серпень, вересень-жовтень, листопад і грудень 1984 р. Ми цінимо Ваш труд та почуття відповідальності.

Ваша відданість організації допомогла Вам подолати труднощі у важких хвилинах кризи. Дякуємо за Вашу добру волю і громадську поставу.

Екзекутива СУА

З ПРИВОДУ АВТОРСЬКОГО ВЕЧОРА БОГДАНА РУБЧАКА

В минулому в могутніх державах світу поет втішався не тільки великою повагою, але й займав високі пости в управлінні своєї держави. Надзвичайні здібності поета прозріливо бачити і цікаво та у вишуканій формі передати другим свої спостереження дуже цінилися імператорами могутніх китайських династій ще перед початком нашої ери. В період Ренесансу й розквіту гуманізму в Фльоренції поети займали почесне місце в палатах Медічі й мали великий вплив на світогляд керівників держави.

Сьогодні високі державні пости дають не поетам, а бізнесменам чи адвокатам. Технічно сучасний світ осягнув високі успіхи, але духовно переходить кризу зубожіння. Беручи під увагу сьогодишню ситуацію, дивує те, що взагалі ще є поети в світі, а особливо українські поети на еміграції. Український еміграційний поет, чи й письменник, не тільки мусить мати якусь працю на прожиток, видавати свої збірки маленьким накладом, але ще й вислухати "поучення" критикоманів, як він повинен писати.

Богдан Тиміш Рубчак народився на Україні, в галицькому містечку Калуші, 6-го березня 1935 року, в свідомій українській родині. Його батько був кооператор, а дядько видатний український актор, Іван Рубчак. Народню освіту почав у Калуші, але в наслідок Другої світової війни, родина Рубчаків виїхала до Німеччини в 1943 році. В Німеччині помер батько Рубчака, і він лишився з матір'ю в Ді-Пі таборі в Ділінгені, де продовжив свою освіту в таборовій школі до 1948 року.

Цей таборовий період, як пише в своїй статті про Рубчака Юрій Лавріненко в збірці "Зруб і Парості", був часом інтенсивної праці українських письменників і видавництв, жвавої літературної полеміки, літературних з'їздів і вечорів. І мабуть під цим впливом з'явилася охота писати поезії в Рубчака і в його колеги в Нью-йоркській групі.

Рубчак виїхав з матір'ю до Америки в 1948 році, спочатку до Нью-Йорку, а з 1952 року оселилися в Чикаго. Продовжив свої студії в університетах Нейві Пір, а потім в Рузвельті. Вивчав порівняльну історію світової літератури і, крім формальних курсів, багато читав і вивчав мови з власної ініціативи. Якраз в цей час, в 1956 році, коли йому було 21 рік, вийшла його перша збірка поезій, "Камінний сад", присвячена матері.

Друга збірка поезій під назвою "Промениста зрада" вийшла в 1960 році після повернення Рубчака з дворічної військової служби в Кореї.

Рубчак продовжив свої формальні студії спочатку в університеті Рузвельт, а потім у Чикагівському університеті. В цей час видав третю збірку поезій, "Дівчині без країни", в 1963 році.

Богдан Рубчак. Графіка Л. Гуцалюка.
Нові поезії, 1967: ч. 9.
Bohdan Rubczak. Drawing by L. Hutsaliuk.
New Poetry, 1967: no. 9.

Його здібності й досягнення не були переочені і в 1964 році він був запрошений на виклади славистики до Манітобського університету. Опісля переїхав до Нью-Йорку, працював у видавництві "Гарпер енд Ров", а згодом став директором української секції "Радіо Свобода" в Нью-Йорку. Четверта збірка поезій, "Особиста Кліо", присвячена дружині Мар'яні, появилась в 1967 році. Кілька років пізніше, він став викладачем славистики в університеті Ратгерс, де розпочав працю над докторатом з порівняльної літератури; докторат отримав у 1977 році. Його замишування в теорії літератури віддзеркалені в докторській дисертації, темою якої була "Теорія метафори".

В 1974 році на запрошення департаменту славистики Іллінойського університету, Сиркл кемпус в Чикаго, Рубчак прийняв пост професора славистики й україністики. Під його наглядом, з цього університету вийшли 4 україністи з магістерськими ступенями.

Окрім п'ятох збірок поезій (п'ята збірка вийшла в 1983 році під назвою "Крило Ікарове") Рубчак написав 60 статей чи есеїв: 40 на літературознавчі теми, а 20 на різні. Взагалі, його аналіза і вияснення праці поета чи письменника дає змогу краще зрозуміти й оцінити дану працю.

В 1967 році, Рубчак спільно з Святославом Гордінським зредагували зібрані поезії Богдана Ігоря

*Віра Боднарук — професор гуманістичних наук в Chicago City College й імпрезова референтка 84-го Відділу США.

Антонича. Також, він був співредактором з Богданом Бойчуком антології сучасної української поезії на Заході, яка вийшла в двох томах під назвою "Координати".

Мало кому відомо, що Рубчак пише вірші англійською мовою, які друкуються в американських журналах. Його українська поезія перекладається на англійську мову поетом Юрієм Тарнавським і Вірою Річ; на німецьку — Елізабетою Коттмайер; на португальську — Вірою Вовк. Так само, твори його появились французькими та італійськими мовами. Рубчак сам займається перекладами з англійської, німецької і французької мов на українську.

Богдан Рубчак є один з первісної сімки Нью-Йоркської групи поетів, які почали свою творчу працю в 1950-их роках. В цю первісну сімку входять поети модерністи Емма Андієвська, Віра Вовк, Жєня Васильківська, Патриція Килина, Юрій Тарнавський, Богдан Бойчук і Богдан Рубчак. Наймолодший з них Рубчак, якщо не взяти до уваги американки Патриції Килини, молодшої від Рубчака на один рік, яка вивчила українську мову і нею писала українські поезії. Крім Патриції Килини, всі інші поети народилися в Україні, перебували якийсь час у Німеччині, а потім оселилися в Америці, в Нью-Йорку, хоч і на короткий час. Тому що більшість із них проживали в Нью-Йорку, звідси й пішла назва "Нью-Йоркська група". До цієї первісної сімки пізніше долучилися ще й інші поети, не з Нью-Йорку, як наприклад, з Чикаго Юрій Копомієць та Олег Коверко.

Нью-Йоркську групу єднала, як пише Богдан Бойчук своїй статті про Нью-Йоркську групу, спільна настанова йти окремо індивідуальною дорогою, виявити власний внутрішній світ і в тому сенсі бути сучасним, модерним. Вони хотіли повної свободи, щоб "не *служити* народів", але *формувати* літературу свого народу і цим частинно формувати сам народ. Тут бачимо ролю поета, яку він займав колись у славетних китайських династіях, або за часів італійського Ренесансу. Вони вірили, що поет мусить "дозволяти" собі все, що робили і роблять поети всіх країн і всіх часів. В час постановня Нью-Йоркської групи, діяли ще дві інші групи: "празька" група, до якої входили такі поети як Маланюк, Стефанович і Лятуринська, та група шестидесятників на Україні.

Поети Нью-Йоркської групи, на відміну від старшої віком "празької", не творили собі спільного світу і не відчували потреби повертатися назад, як це робили їхні сучасники на Україні — шестидесятники. Вони починали від себе і в наслідок цього внесли в українську поезію іновації.

Поезія Рубчака, як зазначають критики, має тон ритуальності і "високости". В ній можна зауважити відтінки екзистенціалізму і підкреслення метафори. Але його метафора не тільки дуже індивідуальна, але й творена на дієво-інтроспективному принципі (як це зазначив Бойчук). Це можна бачити в таких

Закінчення на ст. 21

БОГДАН РУБЧАК

КРИЛО ІКАРОВОЕ

1

Кристалний первопочаток устав у шостому дні.
Хлопчик був: світ був. М'якостопо
світом новим ступав. Семизорний звір
правду йому співав, найближчу з усіх, без слів.
І ангел був ще молодий.

Кристалний первопочаток устав у шостому дні.
Юнак. Вовка від зла стеріг. Сарнам імена дав.
Прибігали до нього дні, вкруг нього дні бігли, як діти,
і яблуна лету біло йому цвіла —
пречисто.

Кристалний первопочаток устав у шостому дні:
муж. Всесвіт знав. Перше слово добув.
Вибухло в ньому весілля сонця й сонних гадюк
на дюнах над юним морем. Хотів
на вітрі лишити карб свого доброго імени.
Летіти.

Із збірки "Крило Ікарове" (Нові й вибрані поезії). Сучасність, 1983.

2

Кристалний первопочаток упав у сьомому дні.
Зло розлилося. Зливи ласкавих вод землю зривали.
Птиці сонцю закрили таємничі обличчя свої,
вітер емблеми лету зламав, і прийшли
карати куці.

Кристалний первопочаток упав у сьомому дні,
і сьомий день упав. Зосталася ніч,
щоб спутати крила снами гарячих рук,
шалом шалвій, полоном полину. Зімкнулись
куці, що прийшли. Темні куці.

Кристалний первопочаток упав у сьомому дні:
до лжєсвятичеників, до крамарів кровистих пішов
юнак,
первобажання своє глибоко в очах заховавши,
і був. А внуки рибалок знайшли
розбите крило в кущах.

Вечір був улаштований 84-им Відділом США в Чикаго разом з Українським інститутом Модерного Мистецтва.

4

"НАШЕ ЖИТТЯ", СІЧЕНЬ 1985

Індіра Ганді на конгресі Міжнародного Жіночого Союзу в 1973 р.
Indira Gandhi at the International Alliance of Women's Congress in 1973.

ІНДІРА ГАНДІ

*"Індіра є Індія.
Індія є Індіра."*

Гасло з останньої передвиборчої кампанії.

Вихована в школах Індії, Швейцарії та Англії, де в Оксфордському університеті вивчала історію і стала членом молодшої секції Бритійської Лейбор Партії.

Друга світова війна скаженіла в Європі, а в Індії визвольний рух досягав своїх вершин з вимогою до Великобританії повернення суверенності Індії.

В 1941 р. Індіра повернулася до Індії, де скоро, всупереч волі родини, одружилася з Ферозе Ганді (не споріднений з Магатма Ганді), журналістом, що належав до нижчої касты Парсі. Подружжя мало два сини: Раджив і Санджей, але коли в 1947 р. батько Індіри Джавагарлал Неру став першим прем'єр-міністром Індії, Індіра стала його офіційною представницею, і подружжя з часом розпалось.

Особа Д. Неру мала чарівний вплив на індійське населення, бо він поєднував усі прикмети, що характеризують ідейних і ідеальних провідників: ознайомлений з західним раціоналізмом, пристрасний націоналіст і антиколоніаліст, космополіт, рішучий і харизмативний — він стояв на чолі молодій державі в добу, коли цвіла надія і чар незалежності притягував труднощі будови нового життя в країні тисячолітніх традицій, релігійних різниць і мільйонного населення. Нічого дивного, що він мав великий вплив, але й довір'я до своєї єдиної доньки Індіри, його ідейної спадкоємиці.

Джавагарлал Неру перевів багато демократично-соціальних реформ в Індії, старався розвинути індустрію, ліквідувати неписьменність і модернізувати відсталу й експлуатовану країну.

В 1960 р. Д. Неру став одним з засновників руху серед країн т. зв. "Третього Світу", що намагались бути незалежними як від Західного так і від Советського бльоку.

Індія — країна багатьох народів, релігій, мов (понад 1,600) і населення понад 700 млн., поділених на касты, — хоч рахується найбільшою (найчисельнішою) демократичною державою у світі, завдячує своєю стабільністю двом основним чинникам: 1) величезному цивільному апаратові, спадщина від Великобританії, та 2) вишколеній мільйонній індуській армії, завжди готовій дати потрібну підтримку урядові (так само Великобританська спадщина).

Аж до самої смерті свого батька Дж. Неру, Індіра Ганді жила в його тіні; ще за його життя вона стала головою Конгресової Партії, хоч йому й не подобалась ідея монархічного спадкоємства, як "недемократична й небажана".

Після смерті Неру, а потім Лал Шастрі, його наступника в 1966 р. Індіру було вибрано прем'єр-міні-

Вістка про вбивство Індіри Ганді - прем'єр-міністра Індії її власними охоронцями-сікхами проне-слась вихром по цілій землі, а її смерть спричини-лась до жорстоких подій, до страшних кривавих актів помсти над сікхами частиною індуського насе-лення.

Незадовго до своєї смерті Індіра Ганді, у розмо-ві з друзями, висловила так про заміри на її життя з боку войовничих сікхів: "Це є ризико, котре ви му-сите прийняти... В політиці ви не можете ховатись від людей. Моє життя було одно з Індією, і мені од-наково чи я вму стоячи, чи в ліжку."

Життя Індіри Ганді було тісно пов'язане з істо-рією новітньої, звільненої від англійського колонія-лізму Індії, сповнене боротьбою за незалежність і волю.

Народилась Індіра Ганді в Аллагабаді, Півн. Ін-дія, в брамінській родині Джавагарлала й Камали Неру; онука Мотілала Неру, одного з основополож-ників і провідників Національної Конгресової Партії, що домагалась незалежності Індії ще в 20-их ро-ках. Мотілла і Джавагарлал (батько й син) Неру бо-ролись разом з легендарним Магатма Ганді за со-ціальну справедливість і незалежну Індію.

Одиначкою росла Індіра в родині, що була в центрі визвольної боротьби. Її батьків переслідувала британська влада за націоналістичну діяльність.

стром, хоч однопартійці вважали її недосвідченою і невизначною, але така велика була пошана до її пок. батька, що вона була перенесена мимохіть на дочку Індіру.

З часом Індіра зуміла зосередити всю владу в своїх руках, бо з опозицією вона поводитись безоглядно й поступово позбавила її партійної політичної бази. Навіть Конгресова партія стала називатись Конгресова партія І(І-Індіра) й цілковито була підпорядкована Індірі Ганді.

Двічі її партія перемогла у виборах, і Індіра Ганді, будучи уродженою брамінкою, вірила, що вона є непомильна і що родина Неру має майже божественне право до керування-володіння.

В 1971 р. її авторитет зріс ще більше в зв'язку з перемогою над Пакистаном, що привело до створення Бангладешу.

Та в 1975 р. найвищий суд в Аллагабаді знайшов, що вибори в 1971 р. були зфальшовані й оголосив їх нелегальними. Проте Індіра не здалась, а оголосила винятковий стан в країні і, фактично, стала диктатором; багато її противників було ув'язнено; введено цензуру преси й уневажено цивільні права.

Думаючи, що опозицію було здушено, Індіра скликала перевибори в 1977 р., прогнала й втратила посаду прем'єр-міністра, а навіть була ув'язнена.

У великій мірі незадоволення правлінням Індіри було викликане її молодшим сином Санджей Ганді, котрий був її улюбленцем, і вона підготувляла його на свого наступника, як прем'єра.

Санджей, під час кризи 1975-77 рр. допомагав матері керувати країною і дехто обвинувачував його в багатьох надуманих, у впровадженні непопулярних програм, як напр. майже насильна стерилізація чоловіків, що традиційно було неприйнятне індуському населенню, не вважаючи на злидні та величезний приріст населення.

Могаджі Десай і Шаран Сінг, наступники Індіри Ганді, вибрані керувати Індією в 1977 р., не зуміли виявити своїх здібностей і в 1980 р. Індіра Ганді була вибрана прем'єр-міністром. Її кампанія була дуже довготривала і вміло зорганізована. Отже знову тріумфально Індіра стала на чолі країни й старих, пересварених чоловіків змінила авторитативна жінка, спадкоємиця Неру й носій, чарівного для Індії, імени Ганді.

Але Індія країна контрастів, незадоволених меншин, величезної кількості неписьменних, (+64%), недовір'я до мусульманського Пакистану та підкупного й нечесного бюрократичного апарату.

В Індії нараховується біля 15 млн. сікхів (члени релігійної секти, приблизно 2% населення), з основним скупченням у Провінції Пунджаб, що є однією

з найурожайніших частин Індії, індійська "Україна".

Незадоволення політикою центрального індійського уряду в стосунку до Пунджабу, зродило рух серед сікхів, домагання більшої автономії для провінції, це в свою чергу дало підстави Індірі Ганді поборюватись, що створення незалежного Пунджабу-Калістану спонукає інші меншини до відокремлення.

Скупчення войовничих сікхів в Золотому Храмі, найбільшій святині сікхів, змусило Індіру Ганді в червні 1984 р. вислати військо до Амрітсару і, після кривавого наступу на Храм і знищення біля 600 сікхів, спротив було зломлено, але сікхи поклялись помститись Індірі Ганді за зневаження храму-святині.

Цікаво зауважити, як скоро поневолений стає поневолювачем. Боротьба індусів з Великою Британією привела до демократичного устрою в Індії, що не є, і ніколи не була однорідною масою, але центральний індійський уряд старається створити єдиний індійський народ і кожна меншина, що хоче користуватись самостійністю, придушується великою дисциплінованою армією.

На міжнародньому полі Індіра Ганді вела політику незалежності, але з великим нахилом і симпатією до Радянського Союзу, головного постачальника зброї. Індія навіть відмовилась протестувати проти окупації Чехословаччини, Мадярщини й Афганістану.

В 1982 р., на закиди, що вона є дуже "просоветська", Індіра Ганді відвідала Вашингтон і Москву, а в 1983 р. скликала конференцію 101 країн, що не належать ані до Західного, ані до Радянського блоку і навіть стала головою коаліції замість Фідель Кастро.

Молодший син Індіри, Санджей згинув у літаковому випадку й тоді старший син Раджив мусів підкоритись волі матері й приймати активну участь в політиці та займати чільне становище в Конгресовій Партії-І.

Як і Магатьяма Ганді, батько модерної Індії, Індіра також умерла в затишному садку в Нью-Делі, в наслідок внутрішніх конфліктів у країні. Хвиля протестів і симпатії до Індіри, жаль і біль, спричинений вчинком вбивства популярної "Амма" (матері), що керувала країною 16 років, полегшили її синові стати новим прем'єр-міністром і таким чином продовжити династію Неру-Ганді, хто знає на як довго!..

Дуже тяжко буде боротись противникам "династії" проти пам'яті тієї, що її індійське населення називало або Індіра, або "Вона", що померла зі словом "Намасте" (індійське привітання), звернене до її вбивців і, вірила, що: "Якщо я вмру сьогодні, кожна краплина моєї крові відживить народ!"

РОЗМОВИ ПЕРЕД КОНЦЕРТОМ

Під час Різдвяних Свят з різних сторін США і Канади, з'їхалися до Нью-Йорку 135 бандуристів. Переважно це були молоді люди, які присвятили свій час, щоб узяти участь у концертах 29-го грудня 1984 р. в Нью-Йорку і наступного дня у Філадельфії. Товариство Українських Бандуристів (ТУБ) було організатором концерту, який був під патронатом Українського Народного Союзу. Засноване в 1982 р. ТУБ намітило собі такі завдання: зберігати і плекати українську музику і кобзарське мистецтво та бути осередком для поширення інформації про ці справи. З технічного боку ТУБ має допомогти своїм членам удосконалити гравання на бандурі. В зв'язку з цим, ТУБ часто організовував кобзарські табори, з'їзди і курси для вишколу інструкторів гравання на бандурі. Так само видає музичні збірники і квартальник "Бандура".

Ці два концерти були присвячені народним співакам — лірникам і бандуристам, які були знищені сталінським урядом в половині 30-их років на Україні. Учасники виступу вшанували також бл.п. Григорія Китаєстого (†6.IV.84) — довголітнього диригента Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка й учителя багатьох молодих кобзарів.

Бажаючи запізнатися ближче з учасниками цього виступу, зокрема з молодими жінками, я прийшла до школи св. Юра. Тут цілоденні проби відбувалися вже два дні перед виступом — це був гарячий час підготовки до концерту зібраного ансамблю. Під час вечірньої перерви, запізналася з деякими, і ми розмовляли про українську музику і бандуру. Часто, коли проводяться інтерв'ю у формі групових розмов, відважніші одиниці швидше висловлюються, а інші погоджуються в загальному або промовчують. З цієї причини старалася при різних нагодах розмовляти окремо з деякими учасницями. Учасниці розмов були: Ірина Завадівська (Огайо), Христина Катречко (Канада), Галина Кохно (Маріленд), Маруся Кушнір (Нью Джерзі), Уля Лисняк (Нью-Йорк), Стефанія Максимович (Канада), Софія Малаховська (Нью-Йорк), Христина Стасюк (Коннетикат), Лаврентія Туркевич (Нью-Йорк) та Оля Ходоба (Нью-Йорк). Всі вони були на мою думку, приблизно віку від 17-ти до 23-ох років.

Питання: Поясніть чого вас бандура цікавить.

Перше відповідали загально, що любили музику і тому грають на бандурі. Але коли трохи призадумувались, казали так:

— Самий звук бандури мені подобається, взагалі, він є дуже привабливий.

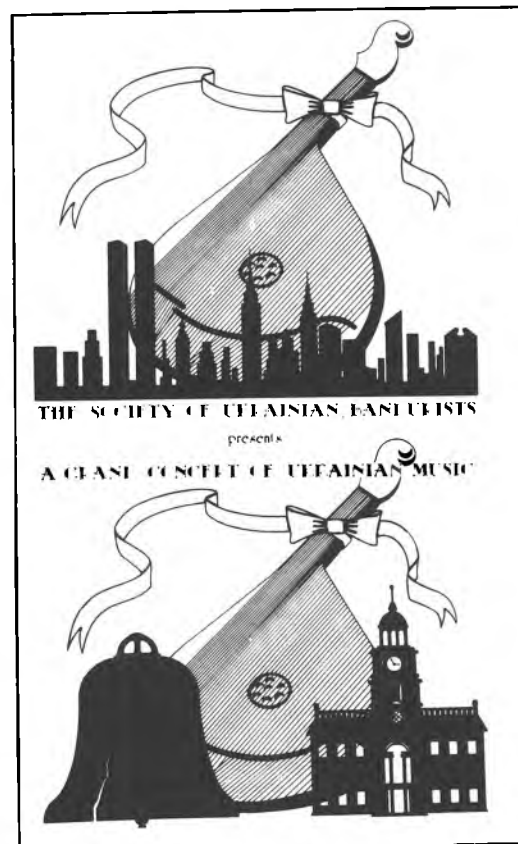
— Мені подобалось, що бандура представляє собою різні можливості. Взагалі, це є унікальний ін-

струмент в тому розумінні, що надається не тільки до української пісні, але й до виконання всякої музики.

— Після того як почала грати на бандурі я старалася навчитися дечого з історії розвитку бандури. Тут цікаво згадати, що сама форма її змінювалась і була пристосовувана до потреб. І власне це мене дуже зацікавило.

— Я вживаю бандуру як засіб у співі українських пісень. Народній інструмент найліпше надається до виконання таких пісень.

— На мою думку, любов до бандури і народної музики, можливо є тим, що з'єднує українців. Музика має свої чари і впливає та діє на підсвідомість людей. Можливо музика бандури дає нам, українцям, нагоду зосередитись над тим що нас споріднює. Все ж таки народні пісні віддзеркалюють прагнення до волі. А зрештою, я вважаю, що українці за багато звертають увагу на свою внутрішню політику, яка є сама сварка.

Обкладинка з програмки концерту. Олег Венгерчук.
Cover design of the Concert Program. Oleh Wengerchuk.

П.: Коли ви почали грати на бандурі?

Більшість відповідали, що спершу вони були "примушені" вчитися грати на бандурі поряд інших занять. Дехто з самого початку мав замілювання до бандури і вибрав цей інструмент. Правду кажучи, серйозніше наставлення виробилось на літніх кобзарських таборах влаштованих ТУБ-ом. Пересічно ці молоді жінки вже 6-7 літ грають на бандурі.

Зліва: Софія Малаховська, Ірина Завадівська, Галина Кохно, Леся Козюра.

Left to right: Sofia Malachowsky, Irena Zavadiwsky, Halya Kochno, Lesia Kozyra.

П.: Це питання до всіх членів бандуристських груп — чи ви відчуваєте приналежність до вашої групи, окремо від цілого товариства?

— Звичайно, до певної міри ми відчуваємо лояльність до своїх ансамблів, але, здається, що ми трохи інакше розуміємо і дивимось на це. Для нас, першенство має загальний кобзарський рух, а не окремі огруповання.

П.: На вашу думку, хто серед молоді цікавиться і бере участь в кобзарському русі?

— Я вважаю що дійсно більше жінок бере участь. Не знаю чи то через виховання. Я наприклад завважила, що українська жінка більше цікавиться своєю спадщиною. Цікаво, чи є статистика, яка могла б доказати, що це є вірно.

— Не хочеться дуже хвалитися, але можна сказати що жінки є більше старані. Все ж таки вони приходять ретельно на проби і вивчають ...

Учасниці концерту під час проби.
Concert participants during rehearsals.

— Перепрошую, але ці завваження не є актуальними для мене. Якщо подивитися на склад цього збірного ансамблю: молодший, старший, чоловіки, жінки — найважливіше це любов до української музики і до бандури, що нас об'єднує.

П.: Історично відомо, що традиційно грали на бандурі тільки чоловіки. Чи ви, молоді жінки, відчували дискримінацію, коли почали вчитися на бандурі?

— Можливо, що спочатку, так; це була спонука старатися грати якнайліпше, щоб доказати, що ми так само маємо право братися до неї.

— А я взагалі цієї "дискримінації" не відчувала.

П.: Більшість з вас є студентами в університеті. Як жінки, що будуть колись мати свою кар'єру або /і родину, чи ви зможете в майбутньому бути такими відданими?

— Безумовно так ...

— На мою думку, не існують причини, щоб не вправляти. Якщо людина є зацікавлена в чомусь то знайде на це час.

— Як вже буду мати дітей, то перше, що вони будуть знати це як грати на бандурі.

Підготовка ... перед виступом.
Getting ready ... before the concert.

П.: Як можна схарактеризувати учасників цього концерту?

— Учасники є прихильники кобзарського руху і з великою охотою та запалом приїхали брати участь у концертах.

— Переважно учасники є дисципліновані люди; мають бажання вчитися і грати на бандурі й люблять виступати.

— В дитинстві і коли стали підлітками, головним чином батьки натискали на нас та давали нам напрям. Тепер ми є в такому віці, коли починаємо вибирати що найбільше нас цікавить і до чого хочемо прикладати найбільше зусилля.

— Якщо дозволите, я хочу розказати вам про одну подію, яка, можливо, передасть наші почування. Я є з Нью-Йорку й належу до групи "Гомін Степів". Одного року пішли з колядою і чимало заробили; ми з цього були дуже щасливі й задоволені. З того почалися такі розмови "Навіщо нам школа, давайте по-

кинемо, тоді зможемо більше часу присвятити бандурі". Безумовно, це не були серйозні розмови, але це, на мою думку, підкреслює наше становлення.

П.: Як би ви оцінили такі з'їзди, чи вони приносять користь?

Без винятку всі відповідали на це питання позитивно.

— Якщо можна вживати дуже популярного вислову, такі з'їзди виробляють почуття "солідарності" і дають нам охоту далі працювати.

— При такій нагоді виробляється в нас певного роду конкуренція, яка змушує трохи більше працювати над собою.

— Мої батьки мали певні застереження до цього з'їзду, а головне до місцевості, і мушу сказати, що я довго їх не могла переконати. Під час року я працювала й заробила гроші, щоб заплатити за приїзд до Нью-Йорку. Вкінці батьки дали свій дозвіл бо бачили, що я солідно до цього ставлюся.

— Я просто не мала іншого виходу, я вважала що це мій обов'язок взяти участь. Як був перший такий концерт на з'їзді СКВУ (1983 р.) я теж виступала, й це на мене зробило дуже сильне враження. Хотіла вшанувати пам'ять Григорія Китастого, який так прихильно до нас ставився.

П.: Як ви реагуєте на закид, що сама суть еміграційного життя не дозволяє щось нового творити? Чи ви думаєте, що українці застрягли в побутовщині?

— Народня музика є дуже багата; є з чого черпа-

ти. А творимо те, що відповідає нашим потребам.

— Я спитаю таке: чи дійсно існує вища українська культура? Мало хто з нас є обзнайомлений з цим — скрізь представлені народні звичаї, мистецтво і т.п. Здається, що ми самі мусимо шукати її.

— Навіть якщо це правильно, властиво **нарід** затримав нам культуру, коли наша верхівка кидалася до всяких "вищих" культур.

— Не знаю, як на це питання відповісти, здається, що ми добре діло робимо... Бодай ми, щось робимо ...

О.Л.

Чекання ...
Waiting ...

Велика Державна Печатка УНР. В. Кричевський. 1918 р.

Great State Seal of the Ukrainian People's Republic. V. Krychevsky. 1918 р.

ЛІРИЧНИЙ СПОГАД

Київ. Св. Софія й Софійський майдан.

Мовчазний місяць тихо світить, а тіні мерехтять і оживають на снігу, неначе уві сні ...

Махнув Хмельницький булавою й закипіло, завирувало людське море й вернулось, засяяло минуле. Великі дні. Нездійснені мрії здійснились. Слова: «...Віднині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу» могутньо залунали й знялися до дзвіниці, де знову гордо, над Мазепиним тризубом м'яла золото пшениці й блакить небес — жовтоблакитний прапор!

А серед людського моря на майдані Марія — молода дівчина, терла свої маленькі руки поколені голками, що ще вночі дошивали прапор, і всміхалася до нього.

О.П.

РІЗДВЯНІ ПІСНІ

"... Надмогильний пам'ятник минувшини більше аніж надмогильний пам'ятник: камінь з красномовною горорізьбою, з історичним написом — ніщо супроти цього живого літопису, що оповідає про колишнє. В цьому відношенні пісні для України — все: і поезія, і історія і батьківська могила". (Так про наші пісні говорив М. Гоголь.)

І наші колядки та щедрівки є одним з найцікавіших розділів цього "літопису". Декотрі з них, найдавнішого походження сягають в дуже далеке, сиве минуле. Музична будова деяких говорить нам про їхній зв'язок зі стародавнім мистецтвом, де музика та слово, танок та пантоміма поєднані були ще в одну нерозривну дію.

Задовго до приходу християнства, наші предки, так як і інші народи, гучно та величаво святкували прихід Нового Року. Це зимове свято наступало тоді, коли сонце поверталось з зими на літо. Тоді люди знали одну життєдайну силу — Сонце. Його боготворили та йому поклонялися. Співали пісні-календи (звідси наші коляди), а за тогочасним магічним світоглядом побажання висловлене піснею та танком мало перейти в дійсність.

Той чарівний світ поезії, створений народним генієм за старих поганських часів не був цілком відкинений і з приходом християнства. Не перервалась традиція обряду колядування. З приходом нової віри, з признанням Єдиного Бога, нарід переніс свою любов до сонця на Сонце Правди — Ісуса Христа. Нова християнська тематика могутньою течією вливається до старої народної пісні. З великою тонкістю почуття та зворушливою сердечністю оспівується подія Христового Народження.

"...Щирість українського народу до своєї віри відбилась найкраще на його релігійній пісні. Чудова, щира, як саме народне серце, мелодія, прекрасний високопоетичний вірш народної поезії, з її найвніми чарівними образами та висловами, загально релігійно піднесений настрій — все це риси, які ставлять нашу релігійну пісню на височенний мистецький п'єдестал". (Кошиць)

"...Звертаються до Бога, як діти до батька... вводять Його часто в побут свого життя з такою невинною простотою, що нештучне Його зображення стає в них величним в самій своїй простоті. Від того найзвичайніші речі в піснях одягаються в несказанну поезію, чому ще більше допомагають рештки обрядів старовинної слов'янської мітології, які підкорились християнству". (Гоголь)

Після довгого застою в українському музичному житті минулого століття, Лисенко, кладучи основу відродження української музики, знаходить і своїх

послідовників у цілій плеяді нових українських композиторів. Звертаються вони до джерела, до української народної пісні. Велику їхню увагу притягають і надзвичайно цікаві, різноманітні, самобутні колядки та щедрівки. Започатковану Лисенком традицію влаштування окремих різних концертів, колядок та щедрівок продовжує Кошиць показуючи вперше широку європейську, потім американську публіку свою власну творчість та творчість молодих українських композиторів, своїх сучасників — Стеценка, Леонтовича, Ступницького та інших.

Надзвичайний дар голосоведення у Кошиця підкреслює в кінці колядки "Бог Предвічний" піднесення, нестримну радість у віддані поклону Синові Божому; до мелодії, що такими теплими барвами малює образ Діви Марії, яка "повиває, до серденька пригортає" свого Сина, Барвінський творить тонкий, наскрізь просякнутий тим же теплим ліричним почуттям в супроводі хору в колядці "Що то за предиво"; глибоке вдовolenня та радість від співу херувимів та ангельських хорів, що вітають Спаси, відчуваються в колядці "Во Вифлеємі" в обробці Людкевича; ціле оповіданнячко з деякими старовинними висловами супроводжується приспівом "Ой дай, Боже, святий вечір", що і надає цій дуже стародавній колядці "Ой рано, рано кури запіли" в обробці Ступницького урочистий, святковий настрій; райдужими бризками Йорданської води, сонцем, усмішкою Немовляти починає свою оригінальну та повну засобів виразності композицію "Ой на річці" Стеценко. І сталося диво: "Прилетіли три янголи — взяли Ісуса на небеса" — здивування і глибоке душевне вдовolenня в стихаючому мажорному акорді. Звеличання господаря "гордопишного", вихвалень його майна; доброзичливих веселих та щедрих побажань сповнені щедрівки неперевершеного майстра хорової мініатюри Леонтовича.

В одному з шедеврів української хорової літератури створеному на ту ж різдвяну тематику, що і колядки та щедрівки, в "Різдвяній псалмі" Лисенка, композитор дає зразок досконалої техніки, цікавого мелодійного матеріалу, спорідненого певними інтонаціями з народною українською музикою та, особливо, зразок надзвичайного володіння барвами-тембрами. До могутнього вступу басів "Слава Отцю" впадає тенорова лінія "Діва днес Пресушественого рождає". Темні тембри альтів та басів продовжують: "Земля і вертеп Неприступному приносять". Їм протиставиться високе сопранове та тенорове "Янголи з пастирми славословлять". Похід волхвів "за зіздуою" у цілого хору приходить до великого наростання і кульмінації: "З нами Бог, предвічний

наш Бог", радість нестримана та безмежна переходить в глибоке вдоволення-заспокоєння, що виявляється в закінченні Псалми кільктактовою каденцією. Цим передкінцевим піднесенням та кінцевим заспокоєнням, цими, так талановито застосованими засобами музичної мови, може якраз і виявлена так яскраво та повно і сама ідея твору.

Різдвяна тема є змістом і концерту Бортнянського, твору іншої доби, відмінного стилю, пам'ятки клясичного мистецтва XVIII століття з її витонченою, досконалою технікою та бездоганною музичною формою:

Щасливі й славні наші піснярі,
Що від народу пісню сприйняли
Й дали життя нове їй...

ОЙ, ГОРДОПИШНИЙ ПАН — ГОСПОДАРЮ

Ой, гордопишний пан — господарю
Ой, дай Боже! Ой, гордопишний пан — господарю!
(Повторюється після кожного рядка)

Ой, маеш ти та в чім гордіти.
По твоїм дворі Сам Господь ходить.
Сам Господь ходить та все лагодить.

Ой, маеш бо ти три сади своїх.
А в першій саду — винограджачко.
А в другій саду — ярі пчілоньки.
А в третій саду — райські пташечки.

Ой, десь ся взяли буйні вітроньки.
Порозчїмхали винограджачко.
Повивертали ярі пчілоньки.
Порозганяли райські пташечки.

Стій господарю, та й не журися.
Винограджачко позростається.
Ярі пчілоньки попідносяться.
Райські пташечки позлітаються.

М. Д. Леонтович

ХОДИВ — ПОХОДИВ МІСЯЦЬ ПО НЕБУ

Ходив — походив місяць по небу.
Славен еси! Славен еси, наш милий Боже на небесі.
(Повторюється після кожного рядка)

Кличе — покличе зорю з собою.
Ой, ходім, зоре, де Господь живе.
Що Господь живе в пана — хазяїна.
В пана — хазяїна три брами стоїть.
Три брами стоїть, три свічі горить.
Три свічі горить, три святі сидять.
Як заспорився Господь із Петром.
Що Господь каже, що неба більше.
А Петро каже, що землі більше.
Тим землі більше, що могилами,
Що могилами, та й долинами.

З збірника «Українських пісень» Федоровича.

ОЙ ТАМ ЗА ГОРОЮ

Ой, там за горою та за кам'яною.
Щедрий вечір, гей!
на добрий вечір!

Ой, там виходило та три товариші.
Що перший товариш — то яснее сонце.
А другий товариш — то ясен місяць.
А третій товариш — то дрібен дощик.
Що сонечко каже: «Як я ізйду, —
То зрадується старее й малее!»
А місяць каже: «Як я ізйду, —
То зрадується ввесь звір у полі,
Ой звір у полі, чумак у дорозі,
Чумак у дорозі, хазяїн у домі!»
А дощик каже: «Як я ізйду, —
То зрадується жито й пшениця,
Жито й пшениця і всяка пашниця.»

З "Збірника пісень для шкіл" М. Лисенка

Скінчився рік. Раз мислю, то живу.
Іду по колу повз казарми кляті,
Долаючи хударплю снігову
У зеківському чорному бушлаті.

Той самий ліс. І вишки. І паркан.
Ті ж самі люди. І те ж саме читиво.
Немов заїло плівку — й на екран
Той самий кадр лягає з об'єктиву.

Десь дія проектується із надр,
Що пеклом звуться —
Бий їх Сила Божа...
І так за роком рік той самий кадр,
Мов день один скінчитися не може.

Пекельна пастка у моїм житті.
Час завертівся в кратері відчаю.
Та диво дивне: в лютій тісноті
Я відчуття безмежжя не втрачаю.

Обмацую себе. Ні, я не тут
Кінчаюся, це все ще не світає.
Є сотні сфер —
І вирвавшись із пут,
Душа моя усі їх облітає.

Я — вільний промінь.
Я — космічний птах.
Я цілий Всесвіт облетіти мушу.
Ген розіп'ятий на семи світах
Я на семи вогнях тримаю душу.

У неї входять люди. В ній живуть
Чуття одвічні та скороминучі.
Пророки людству прокладають путь,
Солдати перемотують онучі.

Селяни сіють жито. А царі
Новіших назв вишукують для себе.
Та прокидаються малі й старі —
Заради сонця.
І заради неба.

І не спинається життя. Воно
В новому одязі іде по колу.
Те, що, здається, віджило давно,
Заходить в душу, мов дитина в школу.

І все це я — зорі молодший брат.
Зорі, що має пір'я чудо-птиці...
А зовні, начебто старий бушлат
Ворушиться в мордовській сніговиці.

30. XII. 1978.

Вже сонце піднялось.
Обчовгана людина
Синіє серед гір.
На ній іскриться сніг...
Я поміж скель стою —
Я, снігова людина.
Покірні небеса
Мені лягли до ніг.

Я в пам'яті зберіг
Вітвар з гірських молілень,
Димок пахучих смол
Численних Будд лице.
Колись я був монах.
Шляхами перевтілень
Душа моя пройшла —
Замкнулося кільце.

Ви чуєте мене,
Оті державні Ното,
Що вже забули, як
Свобода виглядає?
Розніжені, слабкі...
Чи вам такі відомо,
Куди історії
Спрямована хода?

То я вам підкажу:
Ви прийдете до мене.
Ростимуть будяки
На вулицях столиць.
Помруть вогні реклам.
Ви схилите рамена,
Щоб біля ніг моїх
Упасти долілиць.

Тому, що ви — раби:
Дітей навчає мати
Боятися
Вказівного Перста.
Ні, ви не вмієте
Свободу шанувати —
А тільки з неї щось
Путяще вироста.

Ви чуєте мене?
Остання б'є година.
Вже дихає вулкан,
Який давно погас...
Я поміж скель стою, —
Я, снігова людина, —
І зважую,
Що буде після вас.

22. XII. 1979.

Вірші М. Руденка з невиданої збірки "Вірші, написані на тюремній стіні",
1979-1980.

Напередодні Різдва метеорологічні станції заповіли можливість снігових опадів десь опівночі і навіть остерігали мореплавців перед буревієм, але що звіється така заметіль десь опівдні, саме тоді, коли я їхав на залізничну станцію, того, мабуть, ніхто не передбачав.

В тому часі я вважав себе людиною зформованою, обізнаною з усякими проявами життя, що її ніщо не здивує, ні надмірно не захопить і ніколи не змінить.

На двірці снувалися люди з валізками, торбами, заповненими малими й більшими пакетиками, завненими в барвистий або блискучий папір, з вибагливим зав'язанням, які вони везли кудись і для когось. Між ними і я, навантажений дарунками для свояків та їх дітей, самітний чоловік у шуканні підмінки родинного тепла. Цілий рік я почував себе дуже добре у своїй самоті і тільки під Різдво відчував потребу родинного тепла.

Свояки дораджували одружитися, та в мене була одна відповідь: "Ще не вродилася моя вибрана!"

На пероні свobodно гуляв вітер. Там, де закінчувався дах, він устиг нанести гори снігу. Покорчені від холоду люди втікали в малу ogrіту ждальню або сунули рухомими сходами вниз до ресторану на гарячу каву, чай, або пиво, почувши, що потяг приїде з годинним запізненням.

Я сам собі висловлював признання, що не вбрався авtom. Хто знає, як довго падатиме сніг і що може трапитися в дорозі! Хай тим турбується машиніст паротягу.

Очохих їхати напливало щораз більше. Голос з гучномовця загнав їх знову з перону у теплий простір, бо докинулася ще одна година запізнення. Коли ж ми вкінці опинилися в вагоні, не було де сісти, важко було добитися до воза-ресторану, взагалі рушитися. Пасажири, які чекали на два потяги, опинилися всі в одному через велике запізнення. Настрій, однак, був приємний, не дивлячись на тісноту, на білі пелени снігу, що пересувалися обабіч залізничного шляху. Перед кожним була зустріч з рідними чи знайомими, вільний від праці день, може, якое хвилююче переживання. Коли після півторагодинної їзди наш потяг зупинився і чимала група людей посунула до виходу, знайшлося місце і для мене.

Сутеніло, і перша зірка могла от-от з'явитися на небозводі, а я все ще мав перед собою три довгі зупинки та їзду авtom. Чи будуть чекати з вечерею? Можуть, але не мусять. Свояки були люди молодші за мене і добро чи бажання дітей було для них першою справою. Коли я не встигну приїхати на час, то

нікому не буде з тієї причини сумно, ніхто не журитиметься, хоч напевно згадають мене, навіть пожалують! У той вечір я був додатком до них, "старим парубком", як жартома вони мене називали, бо я був уже недалеко від сорокового порога! У те радісне, велике свято вони радо робили мені місце за своїм столом, бо я був сам, вносив у дім веселість, і мене любили діти!

На передостанній зупинці, а треба знати, що прибуло ще дві години спізнення, — до потягу ввійшла дівчина. Висока, темноволоса, елегантна, з неймовірно поважним виразом обличчя. Глянула на мене, спитала, чи вільне місце, і сіла. Не виглядало, що хотіла почати принагідну розмову. Крім підручної торбинки не мала в руках нічого.

Що більше простору ми ковтали, то більше було за вікнами снігу, вітер крутив ним без упину і здавалося, що потяг от-от зупиниться і сніг нас засипле. Мабуть, тут сніг почав падати раніше, ніж там, звідки ми їхали. Небо зникло.

На станції, до якої ми, нарешті, добилися, не було ані свояка з авtom, ані таксівок, ані автобусів. Вулиці, що розбігалися від станції у всі боки, були порожнісіньки, з кучугурами снігу, закутані рухомими білими зірками, що свавільно кружляли під світлом ліхтарень. Я навіть не здивувався, почувши в гучномовці своє прізвище. Свояки намагалися порозумітися зі мною! Мене повідомили, що мій свояк застряг з авtom недалеко дому і не може рушитися ні вперед, ні назад. Порадили поїхати далекобіжним автобусом туди-то, висісти там-то, бо, може, головні шляхи прочищені вже плугами та "посолені", отже автобуси доїдуть до свого призначення. Відтіля до них один стрибок...

Ну й свята! Від розчарування можна було рятуватися тільки почуттям гумору. Я не належав до балакучих, а принагідних розмов взагалі не любив. Чи не краще було залишитися вдома? Щоправда, там була небажана у свята самота, але був і мій світ. Альбоми поштових марок, цілі торби заповнені ними, їх треба було розглядати, сортувати, наліплювати для себе та для продажі чи на виставку, бо я був не принагідним філятелістом, а професійним. З поштовими марками я ніколи не нудьгував, не втомлювався. Були й мої улюблені книжки, журнали, було радіо й телевізор, зв'язок із світом — телефон! Що я робитиму тут на тому чужому залізничному двірці, заповненому схвильованими людьми, що облягали телефонні будки, стояли безрадно перед порогом станції, даремно виглядаючи таксівок чи знайомих з авtom або автобусів!

— Не маєте чим їхати? — запитав якийсь жіночий голос.

Я швидко повернувся до людини, що стояла за мною. Дівчина з потягу! Дивилася на мене поважно, природно, трошечки допитливо. Я відповів, що ні і подумав, що вона з нудьги починає розмову. Все таки сиділа біля мене більше як годину, бачила яку я газету читав, тож я був, наче добрий знайомий. Земляк!

— Якщо допоможете мені відкопати авто, підвезу вас, — сказала.

Від нової несподіванки, я забув сказати, що вона не може мене підвезти, бо мій свояк застряг на дорозі, отже доїзд туди неможливий.

— О, радо! — я не міг відмовити в потребі і, мимохіть, дав волю бічній думці: "побачила, мабуть, мої широкі плечі і вираз обличчя людини, якій можна довіряти (о, горе!), пізнала з газети, що я, так би мовити, належу до її табору, тож відважилася...!"

— Моє авто он там, — сказала, коли я ступав за нею. — Поїхала вранці і залишила його тут, а тепер його навіть не видно!

Я хотів показатися дуже практичним:

— А чим же його відкопати?

Та вона виявилася дуже передбачлива.

— Я бачила, що можлива снігова завірюха і сховала на станції лопату!

"Гм. Не сховаєшся...!" — подумав я.

Перш ніж узяти лопату в руки, я представився. Вона відповіла, але вітер підхопив її прізвище, й вона полетіло з вітром і не дійшло до мене.

Вітер жбурнув мені в обличчя снігом, холодною струєю пробіг хребтом. Сніг заліплював очі, моє обличчя було відразу мокре, я стримувався, щоб не зупинитись та перевести віддих. Та хотілося чомусь похизуватися перед нею своєю силою! За кілька хвилин я вже не відчував холоду. Відгрібав сніг з-під коліс, добився до реєстраційної таблички, змітав сніг зверху, а вона чистила передню шибку, дверці і, відчинивши їх, всунулася до авта і включила мотор. Від світел і тепла мотору стало відрадніше. Коли відкрився блакитний верх, а потім ціле авто, я випростався і гордо проголосив:

— Готово!

— Ще ні, — відповіла мені немилосердно, але дуже ніжно. — Ще треба відкинути сніг, щоб виїхати автом на дорогу...

Я сховав усміх. Ох, ті жінки! Вони так солоденько вміють запрягти нас, до роботи!

Пробивав їй шлях, ну, і собі. Почав, треба кінчити. Обтрусила сніг з рукавичок, зачинила дверця та й обережно рушила з місця. Я подумав, що залишить мене серед снігу з лопатою в руках, але ні. Підїхала тільки, щоб я міг відчинити другі дверця та всісти.

— Тепер скажіть куди вам їхати, — запитала, коли я вже сидів в авті біля неї. — Я вдячна вам...

Признатися, я чекав, що запросить мене до себе. Навіть не був певний, чи прийму її запрошення! Не

зважаючи на пояснення й поради свояків, було ясно, що до них я не діб'юся й до ранку. Мій Свят-вечір, який я дуже любив, цього року пропав. Не вибирався я і на автобусну станцію, бо не вірив, що можна буде здійснити плян свояків. Що ж було мені робити? Я вже сидів в авті, і від мене чекали відповіді! До всіх розчарувань прибула ще велика втома, яку я не хотів виявити. Зволікати з відповіддю було незручно.

— На автобусну станцію, як можливо, прошу...

— Спробуємо, — сказала. Війнуло якимсь особливим теплом від її відповіді, висловленої у множині!

Ми ледве-ледве посувалися. Хоч витирачки без упину рухалися то вправо то вліво, та шиби заходили парою, і майже нічого не було видно. Вона була дуже самовпевнена за керівницею, та я був певний, що мені було б це легше. Але обмінятися місцями було неможливо.

— Яка ж все таки краса! — виявила вона своє захоплення серед того білого мряковиння.

"Краса?" — я думав про свояків, які напевно вже скінчили вечеряти і тепер всі сиділи біля ялинки. Настрій там теплий, родинний. Мені стало шкода самого себе.

— Яка там краса, коли кожної хвилини можна застрягнути в снігу! Вранці будуть нас відкопувати, ніби гробницю фараона! Я ще ніколи не мав такого Свят-Вечора!

Вона відповіла без найменшого співчуття:

— Велика річ! Я теж не мала! Не плачте над собою, бо знайдете людей, які не мають навіть щоденної вечері!

Я подумав: моральна наука! Вона, видно, любить проповідувати! Може, учителька? І хоч те, що сказала, було правдиве, я відмовлявся прийняти це від тієї майже незнайомої дівчини!

— Запросила б вас на вечерю, — сказала, коли ми посунулися пару метрів вперед. "Ага" — постало відразу в моїх думках. — Але моя вечеря буде в лікарні і не матиме нічого спільного із Свят-вечірньою традицією, до якої я і, думаю, ви звикли. Але й звичайної вам там не дадуть, хіба що будете пацієнтом.

— Ні! Дякую! В лікарні, кажете? — і я повернув до неї голову. — Ви, може, медсестра, що не могла звільнитися на Свят-вечір? Яка шкода!

— Ні, я лікарка на практиці.

— О, значить, примусове чергування.

— Ні, добровільне.

— Добровільне? — і тепер прийшла моя черга дати їй моральну науку. — На Свят-вечір? Певно там хтось чергує...! — не міг стримати себе. І хоч це було сказане жартівливим тоном, то я й сам відчув, що було не на місці. Все ж таки я її не знав!

Вона мою увагу зігнорувала.

— Ви щось так, як мої батьки. Мама навіть плакала, що я їду від них на сам Свят-вечір і що не вмю пошанувати споконвічної традиції. Мені самій боляче, що так склалося, але думаю, що моє місце там, де

загрожене молоденьке життя, яке треба рятувати, щоб було кому... продовжувати традицію.

— Хтось із рідних? — я відкрив, що мені цікаво знати щось більше про неї.

— Ні, чужі. Єдина дитина...

Я не знайшов слів. Все було б таке банальне на таку посвяту! Не зараз я вчув:

— Зараз за тим рогом автобусна станція.

Як мені стало шкода, ніхто не повірить! Хотілося ще бути з нею, знати щось більше про її життя. Сказала "батьки", не згадала чоловіка. Значить неодружена.

Зупинила авто серед дороги. Підсунені до пішоходів маси снігу не дозволяли підїхати до нього.

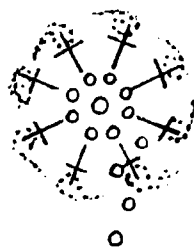
— Вам далеко?

— Думаєте про лікарню? Ні, недалеко. Там напевно прочистили! На все добре!

— До побачення! — відповів я. Авто пропало в білому крутіжі.

Зайвим було питати себе, чого я там опинився. Всі телефони, уставлені вряд для вигоди подорожніх, були зайняті, і треба було чекати, щоб порозумітися із свояками. Я думав, що й тут вони зголосяться до мене. Даремно! Певно вже спали. За вікнами гудів плуг, що відкидав сніг. Ніхто не проголошував приїзду чи відїзду якогось автобусу. Люди куняли на лавках чи підвіконнях, заспані і втомлені, яскраві кольори їх дарунків здавалися непотрібним додатком. Не зраджували охоти розважатися розмовою. Тільки якийсь повновидий чоловічок, зупинившись між двома рядами, говорив на повний голос, невідомо до кого. Скрізь і всюди на станціях знайдеться такий балакун із голосом, що разить слух інших!

Думка про мої поштові марки трохи скорочувала мені час, але ненадовго. Снігова пригода з відкопуванням авта, нічна пора, брали свою данину. Я насунув капелюха на очі і відразу опинився на якійсь невиразній білій поляні з кучугурами снігу, на якій рухалися молоді люди, дівчата під парасолями, хлопці в шапочках корпорацій. Все невиразне, замрячене, хоч не було ні снігу, ні дощу. На мене вони не дивилися, я для них не існував. Тільки одна дівчина відділилася, від гурту й ішла до мене, радісно всміхнена.

"Бачиш, — сказала, — я, твоя вибрана, вже народилася! Завірюха була тільки на те, щоб ми познайомилися. Сніг упав на нас!" Простягнувши руки, йшла до мене, її обличчя наблизилося, я радісно витягнув до неї руки, то ж була лікарка, що підвезла мене автом!

Говірливий чоловік розвіяв моє сонне маріння голосним сміхом. Йому, певно, важко було мовчати.

— Пияк, що мешкав у нашому будинку, дав мені одного разу в дарунку на Різдво свої старі шкарпетки! — І зміст його слів та сміх були якимсь болючим контрастом до мого сну. Я хотів завернути рухливі постаті під парасолями і в шапочках, але даремно! Я міг тільки відтворити слова дівчини, що мала обличчя лікарки, яку снігова завірюха поставила на моїй дорозі.

Чи справді?

Коли від сходячого сонця зарум'янилися сніжні засипи, я сидів в авті свояка. Все було реальне, знане, проте прибуло щось нове. Він говорив про Святвечір без мене, про розчарування дружини й дітей, я оповідав про свої пригоди, включно з відкопуванням авта. Раптом вдарила мене думка, що вони мусять її знати! І обережно (не знати чому), я згадав про лікарку. Своєк дивився перед себе і всміхнувся.

— Надійна лікарська сила! — сказав. — Го-го! Лікує наших хлопців, коли треба...

Чи треба було краще? Я тільки збирався щось сказати, коли почув його голос:

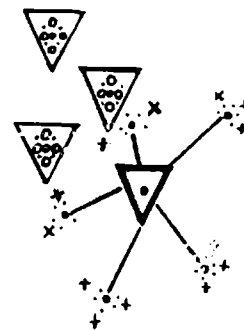
— Одружується по Новому році. І уяви собі, що він...

Я не хотів уявляти, бо й пощо? Сніг не падав для мене...

Дарія Ярославська — це літературне ім'я Дарії Столярчук. Народжена 1905 р. в Станиславові в родині о. Ярослава й Іванни Бородайкевич. Померла 13-го січня 1982 р. в Ньюарку.

Почала друкуватися від 1938 року і написала ряд повістей, а також один роман "Повінь" — (трилогія 1964 — 1971 рр). "Сніг" це новеля зі збірки "Прапор" (1981 р.).

Авторка була членкою 28-го Відділу США в Ірвінгтоні, Н.Дж., який влаштував в 1970-их роках "Літературні Вечори", щоб познайомити громаду з авторкою та її творами.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРІМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ВШАНОВУЄ ЖЕРТВОДАВЦІВ.

15 грудня 1984 р. в Українському Музеї в Нью-Йорку відбувся вечір для вшанування фундаторів, меценатів і добродіїв Українського Музею.

Вокальний ансамбль "Промінь" відкрив програму музичним вступом, проспівавши колядки і щедрівки. Під керівництвом Богданни Волянської ансамбль майстерно і з розумінням нюансів прастарих пісень передав їх слухачам.

Голова Управи Українського Музею, д-р Богдан Цимбалістий підкреслив важливу роль тих великодушних людей, які зрозуміли потребу створити український музей і важливість існування його. Слушно було зазначено, що жертводавці Українського Музею належать до тієї меншості, яка вважає, що життя в країні, де панує свобода і добробут, зобов'язує людину творити щось більше. "Інші сварилися, безплідно сперечалися, не знаючи навіть за що, марнували час, зусилля, гроші, а Ви будували."

Д-р Цимбалістий підкреслив три головні завдання Українського Музею, а саме:

1. Заспокоєння культурних потреб громади;
2. Дати молодому поколінню змогу пізнати і оцінити українську культуру.
3. Інформування зовнішнього світу про здобутки української культури.

Виконуючи свої завдання, Український Музей після восьми років діяльності став тим справжнім магнітом, який притягає людей українського, а найчастіше, не-українського походження. Крім того, з різних країн світу люди дарують свої колекції для музею. Очевидно ці культурні цінності мусять бути представлені у відповідній формі. Отже в новому періоді свого існування Український Музей буде старатися придбати більше приміщення.

Після того голова Управи прочитав листу жертводавців. Подаємо інформації про жертводавців у формі таблиці:

Категорія жертводавців	Сума пожертви	Кількість
Фундатори	від \$5,000	11
Меценати	\$1,000-5,000	100*
Добродії	\$500-1,000	45

* (Пояснення: До категорії меценатів включаються 40 відділів, 5 округ США, і кілька інституцій.)

Фундатори були нагороджені грамотами, що надають їм право на довічне членство. Одиницям

або родинам, які стали меценатами від березня 1981 року дотепер, було вручено мистецькі друки роботи Аркадії Оленської-Петришин або дереворит Якова Гніздовського.

Жертводавці, які відійшли у вічність були згадані й вшановані однохвилинною мовчанкою. (Список усіх жертводавців та суми їх пожертв будуть подані в річному звіті Українського Музею.

Д-р Цимбалістий представив керівника і присутніх членів ансамблю. Наприкінці, "Промінь" проспівав кілька рідкісних щедрівок, а віншуванням завершили цей передріздвяний вечір.

Після офіційної програми, відбулася товариська зустріч.

О. Л.

Ансамбль "Промінь" під час виступу в Українському Музею.
Ensemble Promin during a performance in the Ukrainian Museum.

Ансамбль "Промінь" був створений в квітні 1973 року при Академії св. Юра в Нью-Йорку. В часі свого розвитку, під керівництвом диригентки Богданни Волянської, ансамбль перейшов декілька змін. Спочатку це був дівочий хор, який найчастіше співав з музичним супроводом гіта-

нітний і охоплює народні, клясичні, релігійні й популярні українські пісні. Виконують їх часом "а капела" або з музичним акомпаньяментом на фортепіані, бандурі й на гітарі. Пересічно ансамбль виступає 10-15 разів на рік. Активних членів є приблизно 14, з яких більшість студіює або позакінчували студії в різних галузях музичної науки. Крім того, вони поодинокі беруть участь у місцевих музичних групах. Б. Волянська підкреслила, що має велике задоволення працювати з такими людьми, які не тільки мають музичну підставу, але із захопленням ставляться до справи. На протязі останніх трьох років "Промінь" частково фінансований радою мистецтва (New York State Council of the Arts). Це покриває різні видатки. З нагоди свого 10-ліття, ансамбль недавно видав платівку "Іскра" на якій є записані народні пісні в обробці М. Леонтовича. Обкладинку виконав Е. Козак. Ціна 8.00 дол.

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

500.00 дол. — Марія Чучман
300.00 дол. — 47-ий Відділ США замість винагороди для д-р Дениса і Мирослави Стахів за виготовлення виставки на фестивалі біля церкви св. Йосафата в Рочестер
250.00 дол. — Зенон Михалевський
200.00 дол. — Стефан і Анна Секрета
40.00 дол. — Марія Дигдалевич
по 25.00 дол. — Марія Прончак, Ірена Турко-Бодрак
10.00 дол. — Марія Турко

Щиро дякуємо!
Дарія Байко

У світлу пам'ять **Прокопа Прохоренка** складають 500.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку син Володимир з дружиною Оксаною, дочка Таня, Євгенія Рубчак, Лідія Одежинська.

У 20-ту річницю смерті нашої найдорожчої мами св. п. **Ірени Домбчевської** на Будівельний Фонд Українського Музею складають 100.00 дол.

Христя і Юрій Навроцькі

В пам'ять **Марії Анни Паркгурст** складаю 100.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку

Розалія Фенчинська

В пам'ять моєї стрієчної кузинки **Нусі Крушельницької-Никифоряк** складаю 50.00 дол. на Будівельний Фонд Українського Музею

Соломія Дроздовська

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Ольги Літинської** на Будівельний Фонд Українського Музею складають: по 10.00 дол. — Люба і Іван Мокій, Богданна і Михайло Бережанський. Разом 20.00 дол.

В пам'ять нашої мами бл.п. **Ольги Літинської** на Постійний Фонд Українського Музею складають сини Богдан Кізін і Володимир Літинський 200.00 дол.

ДАРУНКИ ДО БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Лідія Гайдучок — 1 книжку
Ярослава Винницька — 1 книжку
Український Тижневик — 1 книжку
д-р Іван Коровицький — 5 книжок
д-р Дмитро Штогрин — 1 книжку
Марта Пеленська — 4 книжки
Ольга Гнатик — 6 книжок
Ростик і Емілія Цилупа — 1 книжку
Михайло Бажанський — 1 книжку
Святослав Гординський — 1 книжку
Наталія Лівницька-Холодна — 1 книжку
Віра Качмарська — 1 календар
Слава Оришкевич — 18 книжок
д-р К. Рогозинський — 5 книжок
Олена Мірчук — 1 книжку

"НАШЕ ЖИТТЯ", СІЧЕНЬ 1985

Маруся Бек — 1 книжку, 2 каталоги
Іван Пуйо — 1 книжку
Олена Качало — 14 книжок
Український Інститут Америки — 1 книжку
Українська Катедра св. о. Николая в Чікаго — 1 книжку
Український Музей-Архів у Клівленді — 4 книжки
Н.Т.Ш. — 1 книжку

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ

Дарія Балазюк (91-ий Відділ США): 2 закладки, 1 серветку
Галина Копчак (91-ий Відділ США): 2 дерев'яні писанки, ма-
сничку, 2 сільнички
Мирослава Луцька (91-ий Відділ США): 1 жіночу сорочку
Галина Білик (71-ий Відділ США): 2 серветки
Євгенія Рубчак: 1 подушку, 2 подушечки, 1 файку, 1 ручку
Марія Паньків (49-ий Відділ США): 14 подушечок
М. Василькевич (76-ий Відділ США): 2 подушечки, 2 сервет-
ки, 1 закладку
Олена Шиприкевич: 1 рушник
Ірина Кашубинська (33-ій Відділ США): 2 подушки
д-р Богдан Цимбалістий: 1 файку
Ліда Ярош: 2 намиста
Володимира Демус (84-ий Відділ США): 3 вишивки
38-ий Відділ США: 1 діточку суконочку, 1 вишивку, 4 сервет-
ки, 4 серветочки
Ярослава Панчук (22-ий Відділ США): 1 рушничок на іконку
Софія Лонишин: 1 дерев'яну полочку, 4 горнятка
Анна Федорак: 2 різьблені альбоми
Надя Кулинич (83-ій Відділ США): 1 рушничок
Оксана і Лев Щурі: 4 книжечки
Ярослава Кукіль: 2 сопілки
Марія Оленська: 1 вишивану блюзку, 1 вишивану подушку,
1 килимчик, 2 вишивані торбинки
Ірина Бурачок: 6 віночків (прикраси на ялинку)
Ярослава Кукіль: 2 дерев'яні сопілки
Володимира Івануся (64-ий Відділ США): 2 різьблені рамки,
3 (три) дерев'яні пам'ятки з України
Анна Крамар (93-ій Відділ США): 4 кулі (прикраси на ялин-
ку)
Мирослава Стахів: 20 мап на суму 200.00 доларів, 5 закла-
док до книжок
Марія Романів (73-ій Відділ США) збрала п. О. Шуст: 20 ко-
жушків і капелюшків, 12 прикрас на ялинку з тіста
Ірина Руснак (47-ий Відділ США.): 3 (три) подушечки, 3
(три) закладки до книжок

Щиро дякуємо
Христина Певна,
завідуюча крамничкою

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

"Пласт" ОУМ — Любомир Романків — 15 світлин
Український Конгресовий Комітет — 5 світлин
д-р Теодор Мацьків — 1 світлина
М.П. Колтонюк — 13 світлин
Катерина Баран — 7 світлин, 1 журнал
Микола Шафовал — 2 світлини
Ольга Папроцька (збрала О. Шуст) — 1 світлину
Монс. Йосиф Федорик (зібрав 24-ий Відділ США) — 2 світ-
лини

Продовження на ст. 33

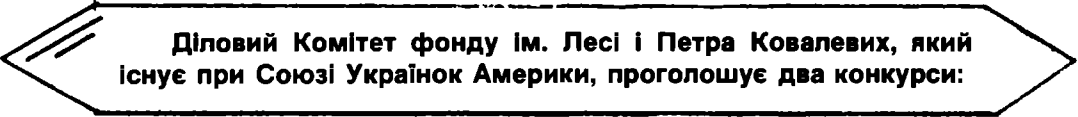
КОНКУРС ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

В
І
С
Л
І
Д

Вислід літературного конкурсу на історичний твір — повість або оповідання — з фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих, з реченцем до кінця 1983 року. Члени журі: Ася Гумецька, Мирослава Знаєнко та Лариса Онишкевич вирішили, що з присланих творів не всі підходили з мистецького погляду, до умов конкурсу. Журі не присудило жадних нагород.

Однак журі бажає відзначити мемуарний твір із історичним тлом — Грицька Сірка "Під сонцем обездолених".

Діловий Комітет фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих, який існує при Союзі Українок Америки, проголошує два конкурси:

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

Діловий Комітет Союзу Українок Америки для конкурсу літературних творів — історичну повість або оповідання — фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих проголошує конкурс з реченцем надсилання творів до **31-го грудня 1985 р.**

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне, державницьке наświetлення, при чому тему можна вибрати з будь-якого відтинку української історії.

НАУКОВИЙ ІСТОРИЧНИЙ КОНКУРС

Згідно з бажанням фундаторів, тему твору можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії. Надсилати твір до **31-го грудня 1986 р.**

П
Р
О
Г
Л
О
Ш
Е
Н
Н
Я

Твір повинен мати найменше 100 сторінок машинопису, в трьох примірниках. Присилати можна вже публіковані твори українською або англійською мовою.

Склад журі й висота нагород будуть подані згодом.

Просимо присилати твори на адресу: **Ukrainian National Women's League of America
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003**

Вісті з Централі

На Стипендійну Акцію СУА

Вплатили від 1-го вересня до 30-го листопада 1984 р.:

1,138.36 дол.: Союз Українок Австралії, Каплей Вайл
1,000.00 дол.: д-р Б. і О. Фараон, Трентон
600.00 дол.: Н.Н.
500.00 дол.: М. і Е. Лозинські, Сан-Сіті Вест
400.00 дол.: 102-ий Відділ СУА, Геманд-Манстер, С. і В. Сли-
воцькі, Нью-Йорк (через 64-ий Відділ СУА)
375.90 дол.: д-р В. Козловський, Мільтон
325.00 дол.: 9-ий Відділ СУА (збірка), Бінггемтон
300.00 дол.: М. Барабах, Іст Лонгмедов, Отець і пані Матка
Любинський, Нью Брітон, подружжя Радовичі, Кльостер.
250.50 дол.: Союз Українок Австралії, Вест-Гілтонг
250.00 дол.: С. і Н. Гробельські, Джексон Гайтс, К. Керелей-
за, Кенс, Н.Н., І. Яринюк, Мадісон Гайтс
225.00 дол.: С. і В. Сливотські, Нью-Йорк, 93-ій Відділ СУА
(збірка), Гартфорд
200.00 дол.: А. Алескевич (через 64-го Відділу СУА), Глен
Гед, д-р В. і Т. Богоновичі, Воррен, І. і Є. Бучко, Фінікс, Я. і
С. Дуби, Воррен, М. Душник, Бруклін, подружжя Зеліки,
Мейпелвуд, І. і М. Крамарчуки, Рочестер, подружжя Марко-
вичі, Елізабет, М. Савицька (через 64-ий Відділ СУА), Джа-
мейка, Товариство Святого Імени, Елізабет
180.00 дол.: О. Кармазин, Алігуа
150.00 дол.: І. Клівак, Кліфтон, Я. і М. Томоруг, Крейфорд
170.00 дол.: 99-ий Відділ СУА, Вотерфліт

165.00 дол.: 24-ий Відділ СУА, Елізабет
120.00 дол.: Н.Н.
115.00 дол.: 33-ій Відділ СУА (збірка), Парма
100.00 дол.: Богданна Бігун, Мейпелвуд, Олімпік Комуніті
Маркет, Ірвінгтон, С. і О. Приймак, Ірвінгтон, М. і Л. Про-
коп, Нью-Йорк, Д. Пундїй, Чікаго, М. Тімко, Елізабет
75.00 дол.: Б. і О. Козак, Колюмбія, Д. Хухра (через 89-ий
Відділ), 7-ий Відділ СУА
50.00 дол.: І. Гудз, Гартфорд (в пам'ять Б. Гудза), Д. Кауті-
льо, Лінден, О. Качмарик, Вест-Сенека, подружжя Яремко,
Геленвіл, 6-ий Відділ СУА, Чікаго
45.00 дол.: Трентонський Психіатричний Шпиталь, Трентон
40.00 дол.: Подружжя Кузьми, Ст. Томас (в пам'ять І. Ку-
кіль)
25.00 дол.: Подружжя Городиські, Річфільд, д-р М. і О. Кли-
мишин, Ворен, М. Кокорудз, Овего, д-р Б. і О. Фараон,
Трентон, Л. Фіцалович, Нью Гейвен, Ю. і О. Якусь, Елізабет
20.00 дол.: С. Жмур (в пам'ять І. Кукіль), Сиракюз
15.00 дол.: д-р О. і М. Цибрівські, Мільвокі
10.00 дол.: 99-ий Відділ СУА, Вотерфліт

Таїсса Турянська,
скарбничка комісії стипендій СУА

ВПЛАТИ НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА

З початком березня починається в Південній Америці шкільний рік і тому просимо спонзорів-добродіїв вплачувати гроші на стипендії так, щоб ми могли якнайшвидше вислати їх стипендіатам. Просимо випусувати чеки на Союз Українок Америки: **U N W L A INC.** та включити да-ток на адміністративні видатки Стипендійного Фонду СУА. Пригадуємо, що гроші вплачені на стипендії можна відчислити від податку. Всі вплати та за інформаціями просимо писати на слідуєчу адресу:

U N W L A Inc. Scholarship Program
c/o Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Ольги Батицької**, мати наших приятелів, складаємо **25.00 дол.** на сиріт в Бразилії. — **Ярослав і Софія Скрипники.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Остапа Кузика** складаємо **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА для сиріт у Бразилії. — **Ольга і Ярослав Чипак.**

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої тети бл.п. **Теклі Куницької**, яка упокоїлася в неділю 4-го листопада 1984 р. складаємо **100.00 дол.** на Стипендійну Акцію у Бразилії. — **Надя і Степан Костики.**

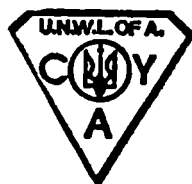
Замість квітів на могилу бл.п. **Стефана Максимяка** складаємо **25.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА, а родині складаємо сердечні співчуття. — **Юрій і Орися Яцусі.**

Замість квітів в День Ангела бл.п. **Володимира Мриглоцького** складаємо **25.00 дол.** на стипендію для студента у Бразилії. — **д-р Богдан і Ольга Фараонів.**

Вшановуючи пам'ять бл.п. **Олени Росляк**, мати наших приятелів, складаємо **25.00 дол.** на сиріт в Бразилії. **Ярослав і Софія Скрипники.**

У сороковий день відходу у вічність нашої Матері бл.п. **Людмили Сердюк** складаємо даток **1,000.00 дол.** на стипендію імені Людмили Сердюк для учнів у Бразилії. — Син **Богдан Фараонів із дружиною Ольгою**

У світлу пам'ять **Зоні і Миколи Тимчуків** складаємо **200.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА у Бразилії. — **Родина.**

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

В МІСЯЦІ ГРУДНІ 1984 Р. ВПЛИНУЛО:

Люїса Сакс, Бірмінггам Міч.	500.00 дол.
Ірена Козаченко, Дітройт, Міч.	100.00 дол.
В рубриці "Замість квітів", подяк, побажань	210.00 дол.
Разом:	810.00 дол.
Досі вплинуло:	46,989.00 дол.
Разом:	47,799.00 дол.

Замість квітів на свіжу могилу мого мужа сл.п. **Романа Воробкевича** складаю **50.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької. В тяжкім жалю дружина **Александра Воробкевич**

В пам'ять Дорогого нам сл.п. інж. **Романа Воробкевича**, складаємо **100.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької — **О.Л. Біланюки, Я. і М. Зубалі**

В 40-річчя смерті моїх дорогих і незабутніх батьків бл.п. **Григорія та Анни Гарасимів**, як нев'янучий вінок на їх незнану могилу в Казахстані, складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку, та **20.00 дол.**

на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької. Вічна їм пам'ять! **Михайло Гарасимів**, Гартфорд, Конн.

Замість квітів на могилу бл.п. **Фільомени Мацьків** складаємо **15.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької; опечаленій Родині висловлюємо сердечні співчуття. **Ірена і Петро Щерби** з Вілмінгтону

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Стефанії Стерпак**, зложили **25.00 дол.** на 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької — **д-р Еміль і Ірена Ключаси**

ШАНОВНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ

Якщо одержите повідомлення про залеглисть в передплаті за 1984 р. просимо негайно вирівняти залеглисть і додати передплату на бїжучий 1985 р. Інакше не зможемо відновити пересилки журналу на 1985 р.

ЧИ ЗНАЄМО СВОЇХ ВИДАТНИХ ЖІНОК?

* Відповіді на обкладинці

За старанням американських жіночих організацій в 1982 році Конгрес США постановив відзначити ролі жінки в американській і світовій історії. В ухваленій резолюції проголошено т.зв. "Women's History Week", тиждень у березні місяці, коли одночасно відбувається Інтернаціональний День Жінки (8-го березня).

Поштовх до такого відзначення дали жінки-матері в Каліфорнії, які завважили недотягнення в курсах навчання у своїх місцевих школах. Переважно школи користувалися підручниками, які невідповідно або зовсім не згадували про значний внесок жінки. Тому в 1978 році, з порозумінням із школами був запланований спеціальний тиждень, коли відбувалися відповідні семінари, які передали відомості про діяльність і здобутки жінки. В такій формі, вчителі й учні пізнали відомі жіночі постаті та мали нагоду поглибити своє знання історії. Ці перші спроби були дуже успішні та в наступних роках подібні семінари-панелі були влаштовані у ширшому масштабі для громади. Проголошення в 1980 р. "Women's History Week" губернаторами 16-ох штатів було наслідком таких зусиль.

Українські жіночі організації мало беруть участь у запланованих подіях, або взагалі не відзначають їх. Властиво наші попередниці здобули права не тільки жінкам, але в першій мірі трудилися, щоб здобути людські права і загальне полегшення в житті. Варто було б якось вшанувати їх. Наприклад запланувати програму, конференцію або дискусійний панель. Треба намагатися, головним чином, щоб інформації про український жіночий рух були поширені серед членства СУА. Тільки тоді зможемо оцінити працю нашої організації. Далі доповнювати, щоб молодь мала нагоду пізнати ці історичні дані. Це було б як додаток до історії, яку вивчають з книжок, що дуже часто згадують лише досягнення чоловіків. Так само важливо познайомити з цим громаду (українську і американську).

З другого боку, не треба вибирати тільки постаті з далекого минулого, можна і відзначити сучасних жінок.

Протягом 1984 року офіційно було відзначено 100-ліття українського жіночого руху. Думаю, що більшість з нас вперше зрозуміли, що такий "рух" існував. З виданого матеріялу можна багато скористати і просто навчитися. Щодо цього, Союз Українок Америки опрацював і видав "Історію Українського Жіночого Руху в прозірках" з відповідним текстом (в комплекті є 140 прозірок). Кожна округа СУА купила один комплект прозірок і відділи мають ногуду його позичати і вживати для своїх потреб.

"Наше Життя" буде дуже радо приймати відомості, доповіді та статті з приводу влаштованих імпрез.

О.Л.

Закінчення: РУБЧАК

вишуканих висловах, як "фіолетно усміхатися", де в двох словах схоплена суть життя черниць. Богдан Рубчак не багатослівний, але має рідкісний дар скупими рядками глибоко проникати. Він підкреслив ролі розуму в своєму творчому процесі, і його інтелектуальна поезія якраз і є відмінним явищем в українській поезії. Його блискуча мова добре гармоніює з гостротою його думок. Він не тільки здобув майстерність, але вміє вживати мову по-особливому. Поезія його універсальна, але до цього він дійшов власною, оригінальною дорогою. Бойчук зауважує, що якби довелось прищепити мотто для Рубчака,

воно було б таке: "не новість як самоціль, а добра індивідуальна поезія як ціль".

Юрій Лавріненко, в своїй вище згаданій статті, звернув увагу на те, що Рубчак, поруч з мотивом кінцецьвітності і дегуманізації людини і життя, які загрожують сучасній людині, не раз опрацював мотив трагедії молоді сили в зударі з дійсністю. В поемі "Крило Ікарове" представлений мотив першопочатку світу, коли Ікар хотів літати. Цей мотив повторений в 3-ій збірці "Вітряний Ікар". У найновішій, п'ятій збірці "Крило Ікарове" (1983 р.) зібрані не тільки нові поезії, але також поміщені вибрані поезії з минулих чотирьох збірок.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXVII РІК ВИДАННЯ

СІЧЕНЬ 1985

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

У 1984 р. було відсвятковано знаменну ювілейну подію — 100-річчя Українського Жіночого Руху. Відзначили цю подію українські жіночі організації, об'єднанні в СФУЖО, розкинені по цілому світі. Були свідомі того, що вони єдині мають можливість відмітити початки Українського Жіночого Руху і значення жіночої організаційної праці. Не можуть, на жаль, відзначувати цієї річниці наші сестри в Україні, там де постали перші організації і на протязі довгого часу розвивалася важлива праця наших попередниць. Окупант фальшує і промовчує історію буття українського народу, а найкращих дочок і синів карає засудами, каторгою, репресіями, тотально винищує українську націю.

Підстави Українського Жіночого Руху були покладені в 1884 р. паралельно в Станиславові і в Києві. Це полегшило українкам боротися за рівноправ-

ність в ділянках освіти і заробітної праці та в ділянках культурного, економічного і громадсько-політичного життя.

Зустрічаючи ювілей 100-річчя Українського Жіночого Руху — дату постанови першої самостійної української жіночої організації — 8-го грудня 1884 р. — закликаємо організоване українське жіноцтво, щоб у піднесенні духа і з вірою у справедливість гасел та ідей наших попередниць зберігали релігійні й національні цінності української родини, виконували обов'язки супроти української нації, що змагається за національні і людські права і за ідеал самостійності.

Пам'ятаймо, що наша сила це корисні задуми і спільна ОБ'ЄДНАНА дія.

Управа Світової Федерації Українських Жіночих Організацій

КОНФЕРЕНЦІЯ В НАЙРОБІ Й ЗАКІНЧЕННЯ ЖІНОЧОЇ ДЕКАДИ

У липні 1985 року в Найробі, Кенія, відбудеться третя з черги Міжнародна Жіноча Конференція, яка закінчить Жіночу Декаду проголошену Об'єднаними Націями в 1975 р.

Перша конференція відбулася в Мехіко-Сіті в 1975 р. і накреслила плян світової акції статусу жінки, а кличами цієї конференції були: — "освіта, праця і здоров'я (Education, Work and Health)". Окремі комісії на протязі років опрацьовували програми як поборювати неписьменність серед жінок, студіювали можливості та умовини праці жінок, право голосування, участь у законодавчих тілах та в уряді.

Дальшими цілями конференції в Мехіко-Сіті були забезпечення здоров'я жінки, планування родини та визнання жінки як важливого і необхідного чинника в економічному розвої країни.

На конференції, що відбулася у Копенгагені у 1980 р., крім перевірки осягів наміченого пляну на 5 літ, стверджено, що невірність між жінкою та чоловіком це складний історичний процес, який залежить від культурних і соціальних умовин в поодиноких країнах. У змаганнях до досягнення рівноправності треба з цим рахуватися. Конференція відбулася під гаслом "рівність, розвиток і мир (Equality, Development and Peace)".

Третя конференція Жіночої Декади, яку організує Комісія для статусу Жінки при Об'єднаних Націях відбудеться в червні й липні 1985 р. в Найробі, Кенія.

Ціллю конференції буде перевірити поступ зроблений жінками на протязі декади та розглянути перешкоди, які стояли на дорозі до досягнення намічених плян. Далі, конференція має проаналізувати сучасні й майбутні проблеми, відносно жінки та її змагань до поступу й рівноправності. На підставі тих студій Комісія Статусу Жінки має запланувати діяльність, яка допоможе жінкам досягнути повну рівноправність у 2000 році.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій висилала свої делегації на обидві конференції в Мехіко-Сіті й до Копенгаген, та готується до участі в майбутній конференції в Найробі.

На закінчення Жіночої Декади, жіночі організації світу будуть робити підсумки своїх осягів за останні 10 років. Це дозволить нам створити реальну базу для планування нашої діяльності в майбутньому.

В першу чергу ми повинні зробити перегляд стану нашого членства та ствердити; — Який був наш організаційний ріст за останньої декади;

— Які труднощі маємо в доборі нового проводу;

— Чи члени проводу наших організацій, які брали участь 10 років тому далі лишилися активними, якщо ні, то з яких причин;

— Чи маємо нових провідників;

— Чи наша програма усучаснена й пристосована до зацікавлення молодого членства, чи вона дійсно відповідає вимогам теперішнього часу.

Коли ми хочемо існувати й розвиватися, мусимо будувати нашу програму на вимогах завтрашнього дня, а не тільки на ностальгії до минулого. Треба стежити за всіма новими проблемами й ідеями, що цікавлять молоде жіноцтво, побуджують його до чину й активності та задовольняють їхні потреб.

Жіноча Декада висунула цілий ряд питань, щодо статусу жінки. Їх варто включити до програми нашої організації. Питання здоров'я жінки і дитини, рівноправність у заробітній платні, проблеми й труднощі жінок, які очолюють родини, жінки з окремими потребами і т. п.

Жодна організація, чи спільнота не працює в повній ізоляції. Широке мережа льокальних, на-

ціональних, а навіть інтернаціональних сил охоплює кожну організовану групу. На майбутні пляни діють економічні й політичні умовини, культура, релігія, традиція, громадська думка та навіть демографічні напрямки. Пристосування програми до вимог сучасності дасть запоруку нашого дальшого розвитку та існування.

Ми повинні перевірити наше становище в громаді. Організації наші дають великий і незаперечний вклад до громадського життя. Чи дістають за те належну підтримку і признання у формі рівнорядного ставлення нарівні з другими організаціями?

Внаслідок аналізу нашого стану в минулому і в сучасному треба працювати в напрямі змін у нашу користь. Повинні творити дискусійні групи з метою обговорювати намічені теми і старатися доходити до висновків.

Темою Жіночої Декади є "рівність, розвиток і мир (Equality, Development and Peace)". Треба знайти відповідь на те, як можемо спричинитися до реалізації цих кличів у власній організації.

Лідія Гладка

Що зитати?

Ольга Рем-Луцик: *Князі гуцульських полонин*. Торонто, 1984. "Жіночий Світ". 112 ст. Обкладинка та ілюстрації Юрія Раф. Луцика. Ціна 10.00 дол.

Появилася книжка, в якій є побутова п'єса на 5 дій, 8 відслон. Починаючи з 1976 року, п'єса була друквана в журналі "Жіночий Світ". Але щойно в цьому виданні подається твір в цілості. Автор списала і музично оформила 43 різні мотиви пісень, до яких подає ноти і включає в'язанку мотивів з весільної музики. В книжці подано пояснення деяких слів гуцульського говору.

Дія відбувається в Карпатах, на плі Космачу й охоплює літні обрядові та різдвяні звичаї, але найбільшу увагу присвячує гуцульським весільним звичаям.

В Мюнхені вийшло з друку перше число квартальника "Віднова. Культура, суспільство, політика", присвячене 100-річчю українського жіночого руху (1884-1984). Головний редактор — Ярослав Пеленський. Ціна за одне число 5.00 дол., а річна передплата 18.00 дол.

В ньому: передруковані статті Наталії Кобринської щодо жіночого питання; вперше публікована п'єса Дмитра Николішина "Марта" (присвячена Уляні Кравченко), написана весною 1931 р. Важливі події з праці сучасних жіночих організацій є тут згадані. Подані нові видання з приводу 100-річчя українського жіночого руху і рецензії наукової праці про козацьке повстання. Поміщений переклад програмової тези польської опозиційної групи, в якому подається їхнє становище до самостійності України.

Автори статей: Марта Богачевська, Лідія Бурачинська, Антонина Горохович, Раїса Мороз, Богдан Осадчук, Ярослав Пеленський, Петро Й. Потічний, Мілена Рудницька, Ярина Тудорковецька.

У вступному слові, редактор Ярослав Пеленський пояснює що спонукувало появу квартальника "Віднова". Він вважає, що з початку 1970-их

років політичні події в УРСР і до певної міри в діаспорі привели український нарід до "межової ситуації". Зокрема говорить про загальний занепад традицій української суспільно-політичної думки. Редактор вважає, що тільки реальне зрозуміння історії й критичне оцінення сучасності змінить становище українського народу.

Беручи це до уваги, редактор Пеленський переконливо твердить, що потрібний новий, незалежний форум, "в якому ... можна пропонувати різні варіанти української суспільно-політичної думки та несхематичні концепції пекучих проблем".

Focus on Ukraine. Digest of the Soviet Press. Edited by V.L. Kaczmarek. Sučasnist, 1985. Subscription rate for individuals: \$30.00.

Появився новий журнал, англійською мовою т.зв. *Focus on Ukraine*, який має виходити 10 разів на рік. Завдання журналу стежити за напрямками в советській пресі, насвітлювати події в УРСР, й подавати переклади різних статей. В першому числі січневім, подані статті в ділянках агрономічній, партійній, культурній, демографічній, публікаційній. Порушенні також справи закордонні, питання людських прав, ідеології, релігії й транспорції.

О.Л.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLII

JANUARY 1985

Editor: Marta Baczyński

DECADE FOR WOMEN

A World Conference to Review and Appraise the Achievements of the United Nations *Decade for Women* is scheduled to be held in Nairobi, Kenya on July 15-26, 1985. Involved in the preparations for this global meeting are the United Nations, national governments as well as many non-governmental organizations. The Economic and Social Council of the U.N. (ECOSOC), has appointed the Commission on the Status of Women to serve as the preparatory body, which has come up with consensus recommendation on the Conference agenda, publicity, preparatory meetings and documentation.

In broad outline, the agenda for the World Conference will include a review of progress achieved and obstacles encountered in attaining the goals and objectives of the *Decade*, as well as a discussion of strategies for the future in implementing ways and methods to obtain the advancement of women up to the year 2000. Particular attention will be paid to the problems of women in territories under racist colonial rule and under foreign occupation. This resolution was passed by the General Assembly in December 1983.

In connection with the Conference an independent Non-Governmental Organization (NGO) will sponsor Forum '85, scheduled for July 8-17, 1985 in Nairobi. Equality, Development and Peace are also themes for Forum '85, and its programs will focus on progress for women in the fields of employment, health and education with special attention to the problems of rural women. Everyone concerned with the status and condition of women may take part in the NGO Forum.

History of the *Decade*.

Women comprise half of the earth's population, perform nearly two-thirds of all work hours, receive only one-tenth of the world's income, and own less than one-hundredth of our globe's property, according to the statistics of the United Nations. The U.N. also acknowledged that the type of problems differ from country to country, but the fundamental problem of discrimination against women is common to all nations. In keeping with this acknowledgement, the world body decided to

focus attention on the status of women, and in December 1975, the United Nations General Assembly declared the period 1976-1985 as the United Nations *Decade for Women*. The themes for this global project were EQUALITY, DEVELOPMENT, and PEACE.

The *Decade* was conceived during the International Women's Year in 1975, as proclaimed by the General Assembly of the U.N., highlighted by the World Conference for International Women's Year held in Mexico City in June. Attending this unprecedented event were more than 1,000 delegates from 133 countries. The Conference adopted by consensus a World Plan of Action which was to be implemented in the following five years, calling on governments to improve the status of women in the areas of education, employment, public affairs, the family, and the media.

The particulars of this Plan included:

1. an increase in literacy for women and equal access at every level of education;
2. the right to vote on equal terms with men and equal opportunity and conditions for employment;
3. the opportunities for women to participate in policymaking positions at all levels of society;
4. the development and extension of modern rural technology, cottage industries, day care centers, and coeducational technical and vocational training in basic skills;
5. appreciation and recognition of the economic value of domestic and other type of work not remunerated as a rule;
6. provision for the establishment of national institutions to promote the full integration of women into national life;
7. efforts to improve the research base on the status of women.

Parallel with the Mexico City Conference an informal conference, known as the IWY Tribune took place, organized by the Conference of Non-Governmental Organizations (CONGO), to which any organization that has consultative status with the U.N.'s ECOSOC can belong. More than 6,000 women from 100 countries

took part in 36 panels and over 200 workshops, making the meeting one of the largest consciousness-raising events ever held.

In 1980 the World Conference of the *Decade for Women: Equality, Development and Peace* met in Copenhagen to review the first five years of the *Decade* and plan for the next five. The Conference included the sub-themes of employment, health and education. 145 countries were represented by 1,326 delegates. A Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women was signed by 57 countries, including the United States.

The Copenhagen Conference also adopted a program which was to be implemented during the second half of the *Decade*, outlining a wide ranging plan for improving the status of women within national frameworks in the area of employment, education and health, as well as confronting divisive political issues such as the situation of Palestinian women and the effects of apartheid on women in southern Africa.

As in Mexico City in 1975, the non-governmental organizations staged a parallel conference known as the Mid-Decade Forum, attracting more than 8,000 participants from 128 countries. Its outstanding achievement was that it attracted many grassroots-level women from developing countries, adding a perspective lacking in the high-level delegation of the official Conference.

Activities and Achievements of the *Decade*.

Although it is rather difficult to quantify the accomplishments of multilateral conferences, it is apparent that the United Nations *Decade for Women* has created a momentum toward recognizing and alleviating the problems created by the low status of women. Many governments have discarded laws which discriminate against women and have instituted programs that integrate women into social and political life.

The United Nations, in keeping with the *Decade for Women*, has established new institutions which deal specifically with the needs and rights of women.

1. The International Research and Training Institute for the Advancement of Women (INSTRAW) was established to provide a focal point for training and research for women.
2. The Convention on the elimination of All Forms of Discrimination Against Women, establishes the principle of equal rights for women in all fields. This document now has 90 signatories, 56 of which have ratified the treaty. The U.S. has not done so as yet.
3. The Voluntary Fund for the UN *Decade for Women* provides technical and/or financial support for projects to assist the world's poorest women in rural and urban areas of developing countries.

U N W L A INC SCHOLARSHIP PROGRAM

A reminder to our sponsors and benefactors — March is the beginning of another school year in South America where most of our scholarship recipients live. Please send in your donations so that we can forward these stipends to "your children", as soon as possible. Please make checks payable to: **U N W L A Inc** and send to

U N W L A INC Scholarship Program
c/o Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040

Remember — your contribution is tax deductible.

FEMINISM IN UKRAINIAN HISTORY

(conclusion)

The interests of Ukrainian peasant women were very practical. Kysilevska, along with others, offered instructions on what to plant and when, how to fertilize, how to run a household and a garden more efficiently, how to cook, and what to clean and how. She offered suggestions on making down jackets as an inexpensive substitute for the unaffordable furs and coats, and provided specific instructions on energy-saving insulated containers in which cereals could finish cooking in their own steam. The advice given Ukrainian women in the 1920s could be repeated in Eastern Europe today: do not overcook vegetables, serve a varied diet (recipes were provided), bathe frequently, encourage outdoor activities for infants and children, install insulated windows that could be opened. The column of advice from the "New World" (by Kysilevska's brother) stressed self-reliance, small beginnings, ingenuity and willingness to take on menial work regardless of one's status.

In no uncertain words, *Zhinocha dolia* defended the right of the mother to free time and her need to grow intellectually. It stated that other members of the family, especially boys, should share in housekeeping duties. Mothers should set aside time for themselves and not deny themselves excessively when it came to clothing and cultural entertainment. They should organize day-care centres or at least arrange for shared baby-sitting.

Cooking and sewing courses organized by the Women's Union were extremely popular. They taught peasant women marketable skills and helped vary the diet and dress of the peasants. Quite a number of villages — where the women formed informal cooperatives — invested in modern cooking gadgets.

The growth of literacy, agitation by the political parties, the expansion of community organizations, the repressive Polish policies that blocked upward mobility for the Ukrainians, and the existence of a parliamentary process contributed to a massive expansion in the public awareness of the Western Ukrainian women. The peasant women quickly saw the connection between their daily existence and the exercise of political right. Unless appropriate legislation was passed, women's concerns would go unheeded. Kysilevska and Rudnytska stressed the meshing of the family with society and the state, and the crucial role of women. "There are many economic, educational, child-care and other issues that women understand better than men," Kysilevska editorialized.⁸

By early 1930, more than 50,000 women in Galicia alone were active in the Women's Union. Many more joined the affiliated organizations in other parts of Poland and elsewhere. The women's organizations actively fostered the political participation of women. Rudnytska,

who headed the Women's Union from 1927 to 1939, was active politically and was elected to the Sejm, the lower house of parliament. Kysilevska and Olena Levchanivska, the latter from Volhynia, served in the Senate. Other members of the union were very active in various political parties.

The second decade of the Women's Union was marked by a growth of more specific feminist concerns. The quality of feminist writing rose, and the new women's newspaper, *Zhinka* (Women), founded in Lviv in 1935, tackled issues of interest to educated women: the expansion of job opportunities, job equality, career training, living alone, personal growth, sex education, the under representation of women in central organizations, generational conflict, and the like. Self-confidence, a work ethic, and a positive approach to life were consciously fostered in an attempt to eradicate the sluggishness and drudgery of both peasant existence and women's life in general. Poetry and music, conventions, and marches and mass exercises were used to promote such attitudes. The goal was to foster women who would be capable and willing to participate in all aspects of national life.

But the more women assumed public roles, the more they experienced sexist discrimination first-hand. Inflation and the Depression eased women out of the work force and generated a tendency to pay women less than men.

Rudnytska emerged as the chief theoretician of feminism in interwar Poland. Politically, her conception of feminism fitted into the democratic-liberal framework, which was shared by many, although by no means all, members of the union. Rudnytska stressed not just the compatibility, but also the organic connections among feminism, nationalism and motherhood. A good mother was also a good citizen. If the interests of the mother were limited only to the house, however, the potential of the child would be stunted. Rudnytska reminded Ukrainian women that it was their own laziness and lack of ambition that underlay their second-rate status in society.

In many ways Rudnytska was an atypical Western Ukrainian woman: she was coolly rational, understood political power, and lacked popular sentimentality to such a degree that she did not resort to the popular device of quoting poetry in her speeches. She was, moreover, separated from her husband, and although she was baptized a Catholic, her religiousness was largely pro forma until probably the 1950s. Nevertheless, Rudnytska was a popular, effective and charismatic president of the union who was able to work with women of different political convictions.

A very dramatic manifestation of women's power

was the successful Women's Congress in Stanyslaviv in 1934. While the men were only talking about convening an all-Ukrainian congress, the women demonstrated their power and solidarity. The resolutions passed at the congress underlined the importance that women ascribed to themselves and the women's movement:

Underlining the postulates of the women's movement in general — the equality of high moral standards of women and men — [the Ukrainian women's movement] stresses the equal responsibility of women and men for the size and quality of the new generation, its health, strength and upbringing....Since the family is the social and biological unit of the nation...we demand the upgrading of the position and dignity of the woman as mother and the assurance of equal rights for both mothers and fathers. Yet, although we value very highly the calling of the woman as mother, the Congress nevertheless goes on record against the contention that motherhood is the sole vocation for the woman in society and the sole measure of her worth as a person....Women's movements are not yet a completed stage in history: their tasks are not only the struggle for the external conditions necessary for the growth of women, but also the drawing of women into roles in which they could be jointly determinantal and jointly responsible elements in the life of the nation.⁹

As the strength of the women's movement grew, so did open opposition to it. The Cooperative Association tried to create a separate women's affiliate. Lay Catholic

intelligentsia tried to subvert the ratification of a new statute of the Women's Union through a last-minute inclusion of a fundamentalist religious clause. The Organization of Ukrainian Nationalists (OUN), which was in many ways a youth-oriented movement, stressed that each woman was important since she could be a potential mother of sons. Without questioning this aspect of the OUN program, the women became not only mothers, but also dedicated colleagues, bearing this double burden with exemplary fortitude, if not foresight. But the union survived this three-pronged attack.

Feminism — expressed through an organization of women for equality and for the expansion of their role in society — contributed to the success of the Ukrainian national renaissance and aided the modernization of Ukrainian society. The women were able to achieve some of their goals before the Second World War put an end to the activities of the Women's Union. By encouraging women to become active in community life, feminism increased the number of active and conscious Ukrainians. Whether Ukrainian women's organizations today, both in Ukraine and elsewhere, are continuing to promote the growth of women or whether they isolate them in certain types of activity, is a matter for debate, not lecture.

⁸ *Zhinocha dolia*, September 1925, p.5

⁹ *Rezoliutsii Ukrainskoho zhinochoho kongresu, Stanyslaviv, 23-27 VI, 1934* (Lviv, 1934).

VASYL SYMONENKO

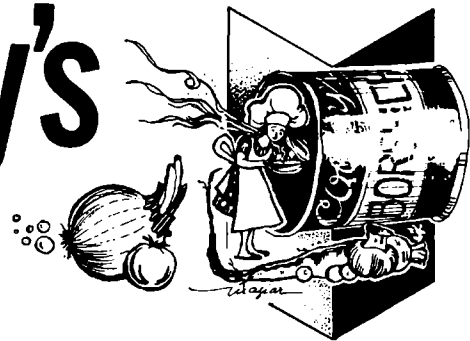
MONARCHS

Dictators, kings, emperors
fainting in the vapour of vanity
opened their muzzles, large as craters
and roared:
"We are the symbols of humanity!
Who's not with us is against God!
Who's not with us is against all!
We incarnate the era."
Their piddling laurels fell
at their spindly bloody feet.
A band of cripples serving as jesters
sell themselves for a bowl of porridge
and feed the vanity of their masters.

Idols, kissed and salivated over
go pompously shuffling their gait.
All the while near them - uncrowned —
the real leaders wait.
Copernicus and Giordano Bruno,
Shevchenko proudly raises his brow.
No lackeys near them,
for the sincere high heaven
cannot be painted over with a mop.
For glory, true and eternal,
does not need a prop.

*Translated by
Martha Bohachevsky-Chomiak*

COOKY'S CORNER

VIENNESE BREAKFAST CAKE

One of the most sumptuous and satisfying desserts is a coffeecake. There are as many variations on this theme as there are creative cooks. Coffeecakes are well-suited as breakfast treats and lunch or dinner desserts. Enjoy a chat with a friend over a cup of herbal tea and a coffee-cake, and the time together will be sweeter and long remembered.

The recipe offered below is a truly fine example of the grand art of coffee-cake making. The Viennese Breakfast Cake is a mouthwatering delight, as well as pleasing to the eye. It takes a little doing to make it, but then anything that is worthwhile demands time and attention.

INGREDIENTS

1/2 cup warm water (105° to 115° F)
1 pkg active dry yeast
1/4 cup granulated sugar
1 teaspoon salt
1 teaspoon grated lemon peel
1 cup butter or regular margarine, softened
6 eggs
4 1/2 cups sifted all-purpose flour (sift before measuring)

FILLING

3 tablespoons butter or margarine, softened
2/3 cup light-brown sugar, packed
2 eggs yolks
2 tablespoons milk
1/4 teaspoon vanilla extract
2 cups finely chopped walnuts or pecans

1/4 cup butter or margarine, melted
Confectioners' sugar

METHOD

1. Day ahead, make dough: If possible, check temperature of warm water with thermometer. Sprinkle yeast over water in large bowl of electric mixer; stir until dissolved. Add granulated sugar, salt, grated lemon peel, 1 cup butter, 6 eggs and 3 cups flour.

2. At medium speed, beat 4 minutes. Add remaining flour; at low speed, beat until smooth-about 2 minutes. Cover bowl with waxed paper, then with a damp towel; let rise in warm place (85° F), free from drafts, until double in bulk-about 1 1/2 to 2 hours.

3. Refrigerate, covered, overnight. Next day, make filling: In medium bowl, with wooden spoon, mix 3 tablespoons butter, brown sugar and yolks. Stir in milk and vanilla; blend in nuts. Grease two 9-by-5 by-3-inch pans. Remove dough from refrigerator.

4. Stir down dough with wooden spoon. Dough will be soft. Turn out onto a lightly floured board; divide in half. Return half to bowl, and place in refrigerator. On lightly floured pastry cloth or surface, roll half of the dough into a rectangle, 14 by 19 inches.

5. Brush with 1 tablespoon melted butter. Spread with half of filling, to 1/2 inch from edge. From each end, roll up dough lengthwise, jelly-roll fashion, toward center. Turn loaf over; place in prepared pan, smooth side up. Lightly brush with melted butter.

6. Repeat with rest of dough. Let rise in warm place, covered with towel, free from drafts, until double in bulk-1 1/2 hours. Preheat oven to 350° F. Bake 35 minutes, or until golden-brown. Remove from pan to rack. Sprinkle with confectioners' sugar. Makes 2.

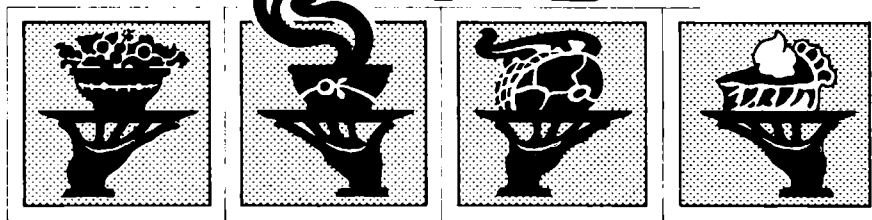

ВІТАЙТЕ ТА СКЛАДАЙТЕ ПОБАЖАННЯ СВОЇМ РІДНИМ,
ДРУЗЬЯМ ТА ЗНАЙОМИМ НА СТОРІНКАХ "НАШОГО ЖИТТЯ"

наше харчування

Подала Катруся Папуга

ТОРТ-МЕДІВНИК

6 великих яєць
1 1/3 гор. цукру
1/2 гор. оливи
1 1/3 гор. меду
1 гор. гарячої кави (2 ложечки кави на 1 гор. води)
2 ложечки соди до печива
1 ложечка порошку до печива
4 гор. муки
1 ложечка цинамону, гвоздики

Жовтки добре втерти з цукром. Додати до того оливу і далі легко мішати, помало додаючи мід. Заварити 1 горнятка кави і до нього додати 2 ложечки (по одній) соди до печива. (Воно буде шуміти).

4 горнятка муки пересіяти із 1 ложечкою порошку до печива та спеціями. Поступово з гарячою кавою та пересіяною мукою додавати до попередньої маси і далі легко мішати. Білки окремо вбивати на піну. Дерев'яною ложкою легко вимішати попередню масу із піною.

3 бляхи (форма як на тістечка) помазати маслом і посипати мукою. Викласти тісто та пекти на 325 ступенів 20-30 хвилин. Витягнути з печі і нехай постоїть 10-15 хвилин, потім викласти сподом на папір, щоб не приліпилося і розрізати на 3 частини.

МАСА I.

1/2 ф. солодкого масла
1/4 ф. розтопленої, гіркої чоколяди
1 білок
1 жовток
2 килішки горілки [віски]
і запах рому [Откера]
Цукру-мучки до смаку [1/2 ф.]
1 гор. горіхів

Втерти масло з цукром, додати чоколяду і далі мішати, додати білок та жовток, додати горілку і ром. Ложкою вмішати горіхи до маси. Цю масу викласти на першу частину торта-медівника, покласти наверх другу

частину та поставити до холодильника.

МАСА 2.

2 малі сметанки [дуже холодні] вбити 1/2 гор. горіхів

На мішалці вбити сметанку з цукром, додати ваніль, ложкою вмішати горіхи. Цю масу викласти на другу частину торта і накрити третьою. Покласти до холодильника.

СКЛИЦЯ

1 ф. цукру-мучки
1/4 ф. розтопленої, гіркої чоколяди
1/2 гор. води
1/3 кістки солодкого масла
запах рому.

Це все добре розтерти. Торт можна залити склицею або розрізати його на частини та кожний окремо покрити склицею. Можна заморозити.

Починаються курси в Українському Музеї

КУРС ДЕРЕВОРІЗЬБИ

9 лютого — 27 квітня, 1985

Курс техніки дереворізьби, вживаної в українському народному мистецтві, для дорослих і дітей від 12 років, початківців і курсантів з деяким досвідом у різьбарстві. Заняття відбуватимуться щосуботи від 1:30 до 4:30 по полудні. Плата за навчання: дорослі — 45 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 40 дол., діти від 12 до 16 років — безплатно, члени Музею дістають знижку 15%. Вартість матеріалів включена в плату за навчання.

КУРС ВИШИВАННЯ

16 лютого — 20 квітня, 1985

Вісім занять, на яких початківці можуть навчитися вишивати, а досвідчені вишивальниці — вдосконалити своє уміння вишивати. Курсанти ознайомляються з історією української вишивки. Курс для дорослих і дітей віком від 10 років. Заняття відбуватимуться щосуботи від 1 до 3:30 по полудні. Плата за навчання: дорослі — 35 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 30 дол., діти від 10 до 16 років — безплатно, члени Музею дістають знижку 15%. Вартість матеріалів включена в плату за навчання.

Курси є частково фінансовані Стейтовою радою мистецтва. В справі додаткових інформацій і реєстрації на курси слід телефонувати на число /212/ 228-0110.

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ

Зліва: Галина Матковська, Леся Телега, Дариса Білик, Тамара Денисенко, Богданна Левицька, Єлисавета Бездух, Леся Роборська, Марія Крамарчук.

From left to right: Halyna Matkowska, Lesia Telega, Larysa Bilyk, Tamara Denysenko, Bohdanna Levytska, Elisabeth Bezduh, Lesia Rabarska, Maria Kramarchuk.

ЦВІТ УКРАЇНИ І КРАСА

Допис з концерту століття Українського Жіночого Руху.

Цвіт України і краса це українська жінка; в цьому випадку українські жінки з міста Рочестер, Н.Й., об'єднані при СФУЖО. 8-го грудня 1984 року, на запрошення 49-го і 97-го Відділів Союзу Українок Америки в Бофало, ця група приїхала з концертом для відзначення століття українського жіночого руху. В програмі концерту: монтаж, хор, вільноручні вправи.

Гостей привітала Марія Паньків, голова 49-го Відділу СУА в Бофало. На сцені — портрети жінок, посередині Наталія Кобринська, а по боках Олена Кисілевська, Ольга Басараб, Оксана Мешко, Леся Українка, Олена Степанів і Олена Лотоцька.

Автор монтажу, Марія Крамарчук почала програму оповіданням про початки жіночого руху, а особливо про Наталію Кобринську. Далі на сцену вийшла молода жінка, що з музичним супроводом цитувала уривки з творчості Кобринської. Монтаж був побудований на схарактеризованні творчості кожної відомої жіночої постаті. Кожна жінка, по закінченні своєї ролі стала під портретом жінки про котру говорила, символізуючи зв'язок давнини з сучасністю.

Про Наталію Кобринську, основоположницю організованого українського жіночого руху говорила Тамара Денисенко; портрет Лесі Українки дала Лариса Білик; Олену Кисілевську, політика, сенаторку і першу голову СФУЖО схарактеризувала Богданна Левицька; про Олену Степанів, жінку-воєнку говорила Леся Телега; про Ольгу Басараб, революціонерку — Єлисавета Бездух, про Олену Лотоцьку,

довголітню голову СУА — Галина Снігур; а на закінчення Оксану Мешко, члена гелсінкської групи згадала Леся Рабарська. Так само, були згадки про інших жінок, сучасниць наших героїнь і визначних українок.

Монтаж був цікавий і легко передав глядачам велику роль української жінки в житті нації. Тільки в такий спосіб можна було дати багато тексту і втримати увагу глядача. У монтажі переважно приймали участь молоді жінки.

В другій частині виступив жіночий хор, диригентка — Яра Кекіш, фортепіяно — Іван Доценко, Після "Лети наша пісне з вітрами", виконана мелодійно і гарно. Марія Крамарчук, як очевидець, розповіла про Перший Жіночий Конгрес і День Української Селянки, які відбулися в 1934 році в Станиславові. На сцені з'явилися 10 дівчаток з вінками на голівках і в руках, та відтворили "вільноручні вправи" — спогад з минулого. Цей хоровід, чудова постановка Андрія Цегельського була виконана під спів хору "Гей там у Вільхівці". Друга точка, теж "вільноручні вправи" маленьких гуцулок, які виводили їх під мелодію "В горах грім гуде".

На закінчення виконали всі учасниці, від найменших до найстарших "вільноручні вправи" до пісні "Боже Великий Єдиний", композиція проф. Суховерської.

Взагалі, програма була добре опрацьована, змістовна й оригінальна. За те щира подяка всім виконавцям з Рочестеру за виставу.

І. Л.

ЗАСОБИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПОЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ

В неділю 25-го листопада 1984 року в залі Українського Народнього Дому в Ірвінгтоні відбувся панель на вище згадану тему.

В 1984 році 86-ий Відділ СУА в Ньюарку відзначає своє 20-річчя і панель був першим з циклу запланованих імпрез з цієї нагоди. На протязі двадцятьох років 86-ий Від-

діл СУА був відомий своєю діяльністю на полі плекання й ширення української культури.

Театральні виступи професійних українських ансамблів, наукові реферати, різномірні дитячі імпрези, мистецькі виставки картин українських мистців у США, перевидання твору-повісті письменника Василя Барки "Жовтий князь", фінансова підтримка Українського Музею та українських студентів у Бразилії і в Польщі.

Панель відкрила голова відділу Наталка Клапішак, привітала учасників, представила панелістів і передала

дальше ведення програмою Оксані Ленець.

Короткі доповіді виголосили відомі фахівці й мистці: Радослав Жук — інженер архітект, Любослав Гуцалюк — пейзажист, Андрій Добрянський — бас-баритон Метрополітальної опери, Оксана Ленець — скрипачка (членка Веллі Філармонії в Покіпсі) і Гелен Перожак-Сміндак — журналіст. О. Ленець прочитала доповідь маестра Якова Гніздовського.

Внаслідок доповідей і дискусій виринули такі основні думки, що завданням кожного покоління є зберігати й удосконалювати нашу культурну спадщину. В кожній діяльності творчості, треба заохочувати талановиті одиниці; творити сприятливі умови нашим майбутнім мистцям і тим дати змогу добитися високого професійного рівня.

Присутні хоч коротко, почули цінні думки, зауваги і поради активних мистців, щодо дальшого росту й поширення української культури поза межами України.

А. Т.

ДИТЯЧА ВИШИВАНА ЗАБАВА

Дитяча вишивана забава влаштована 76-им Відділом СУА у Воррен 28-го жовтня 1984 року, в залі школи Непорочного Зачаття притягнула велику кількість маленьких "вишиваних" учасників.

У програмі забави виступав дитячий садок, що ним опікується відділ, а веде Мирослава Бараник. Виступ був успішним, бо артисти, незалежно від намірів режисера, на потіху глядача, виявили багато власної творчості. Інсценізація пісні "Ходить гарбуз по городі" мала своєрідний характер і викликала приємний настрій.

Сценку "Дорогий перстень" виконали учні вищих класів школи Непорочного Зачаття, опрацьовану Ксенією Кучер, вчителькою школи і культ-освітньою референткою відділу. Паням М. Бараник і К. Кучер належить подяка і признання за вкладену працю до підготовки програми. Костюми виконали членки 76-го Відділу. Дітей у вишиваних одягах представляла Галина Калитяк.

Незважаючи на те, що ця забава стала традицією, був час коли думали перестати її влаштовувати, але такі імпрези мають виховуюче завдання, тому вони є побажані. Діти і батьки мають нагоду весело і культурно провести час і похвалитися українською вишивкою.

Численна участь і успіх цієї імпрези ще раз підкреслює потребу і важливість влаштування дитячих вишиваних забав.

С. Стрৌч

Учасники дитячої вишиваної забави (влаш. 76-им Відділом СУА)
Participants of the "Children's Embroidery — Dress Ball" (sponsored by UNWLA Branch 76).

ПОСТІЙНИЙ ФОНД ім. МАРІЇ МІРЧУК І АННИ ДМИТЕРКО РАТИЧ

6000.00 дол. — д-р Олег і д-р Іванна Ратич

НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД

З нагоди 75-літніх уродин пана **Володимира Стасишина**, складаємо найщиріші побажання Многих Літ і крикакого здоров'я. Як дарунок, складаємо скромні пожертви на Стипендійний Фонд у Бразилії.

30.00 дол.: — д-р М. і І. Яцухи,

по 25.00 до.: — Є. Сивенька, С. Туркало,

по 20.00 дол.: — д-р Я. і І. Остапюки, О. і О. Кузьми, С. і М. Демковичі, О. і Л. Кінахи, С. і М. Павлічки, М. і Л. Шевчуки, Р. і А. Сокольські

по 10.00 дол.: — Ю. і О. Жевки, п-во Оленики, Я. Кукіль
Разом 225.00 дол.

В світлу пам'ять моїх дорогих батьків **бл. п. Галі і Володимира Іванець** складаю **30.00 дол.** на Стипендійний Фонд в Бразилії

Ірина Бурачок

Замість квітів на свіжу могилу **бл. пам'яті Меланії і Романи Кузик** складаємо **200.00 дол.** на Стипендійний Фонд в Бразилії. Жертводавці на похороні М. Р. Кузик. Передано родиною Кузик

31-ий Відділ СУА в Віконсен-Деллс

Вшановуючи пам'ять нашого незабутнього Тата, Тестя, Дідуса і Прадіда **сл. п. Івана Дороти**, кол. дир. П. С. К. в Жовкві, складаємо **20.00 дол.** на українську студіюючу молодь в Бразилії.

Елісавета і Богдан Казимири з родиною

Замість квітів на могилу бл.п. **Володимира Кравчук**, який відійшов у вічність **23-го квітня 1984 р.** родина та приятелі зложили 625.00 дол. на Стипендійний Фонд СУА та долучили до вінка Його дружині **Анни Стоповичів Кравчук**, яка попередила Його у вічну дорогу **13-го жовтня 1983 р.**

За всі пожертви на Стипендійну Акцію СУА в пам'ять незабутніх родичів Анни та Володимира Кравчуків, родина сердечно дякує.

In lieu of flowers for the late Volodymyr Krawczuk who passed away, on April 23, 1984, family and friends donated \$625.00 to UNWLA, Inc. Scholarship Fund in memory of Anna and Volodymyr Krawczuk. The Krawczuk Family expresses sincere thanks for such a beautiful memorial to their parents.

The following is a list of donations: **\$115.00** Mr. and Mrs. Krawczuk **\$50.00 each:** Mrs. Elizabeth Bilecka, Mr. and Mrs. Drollenger, Mr. and Mrs. V. Nappi; **\$25.00 each:** Mr. and Mrs. Jurij Jacus, Miss Irene Krawczuk, Mr. and Mrs. Michael Krawczuk, Mr. and Mrs. Raymond Krawczuk, Mr. and Mrs. Matwij Meleshko, Mr. and Mrs. Bohdan Polanecyky, Mr. and Mrs. Vasyl Shaplenko; **\$20.00 each:** Mr. and Mrs. Al Bogart, Mr. and Mrs. Bohdan Kolatalo, Mr. and Mrs. M. Ricca, Mr. E. Torres, Mr. and Mrs. Walter E. Towslee, Mr. and Mrs. Viscito; **\$15.00 each:** Mr. and Mrs. Tony Palmisano, The Zapulla's, Mr. and Mrs. Jaroslaw Zaremba; **\$10.00 each:** Edward Golda, Mrs. Vera Mycio.

РІЧНІ ЗБОРИ

3-Й ВІДДІЛ, ФІНІКС, АРІЗОНА

Загальні збори відбулися 4-го грудня 1984 р. в Фінікс, Арізона. Присутніх було 20 членок. Зборами провадила Христина Бойко, протоколювала Ірена Масна (мол.). Звіти голови, скарбника та голови Контрольної Комісії були прийняті.

Нову управу вибрано в такому складі:

Галина Гроздев — голова, Надя Тефт — заступниця, Ірена Масна — протоколярна секретарка, Ірена Масна (молодша) — кореспонденційна секретарка, Віра Томас — скарбник.

Референтки: Надя Тефт — культурно-освітня, Люба Зелена — організаційна, Ольга Сливка — імпрезова і пресова, Христина Бойко — зовнішні зв'язки, Наталка Віятник і Ірена Масна — суспільна опіка, Марія Осадців і Стефанія Олексин — господарчі.

Контрольна Комісія: Геня Чопівська — голова, Ірена Ваньо і Ліда Дидик — члени.

Приємним моментом було, як голова Галина Гроздев від імені відділу вручила Марії Осадців образ і Грамоту Відзначення за 10-літню працю, як господарча референтка 3-го Відділу СУА. Вітаємо нових членок 3-го Відділу пань Маріян Турів і Євгенію Бучко.

Після зборів відбулась товариська зустріч.

Ольга Сливка,
пресова референтка

22-Й ВІДДІЛ ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори відбулися дня 4-го березня 1984 р. Зборами провадила президія в складі: Софія Крупка — голова, Марія Юзефович — секретарка, Анна Сидорик — почесна голова. Від Окружної Управи була присутня голова Евстахія Струтинська.

До нової управи увійшли: Міра Ганкевич — голова, Ольга Мартинюк — заступниця голови, Марія Семків — протоколярна секретарка, Дарія Менцінська — кореспонденційна секретарка, Надія Дзидзан — фінансова секретарка, Анна Дячун, Валентина Цурковська — скарбники.
Референтки: Ліна Басюк, Софія Крупка, Ярослава Панчук, Любомира Огаренко — культурно-освітні; Марія Кецала, Галина Янчишин, Соломія Кавка, Ольга Люшняк — імпрезові; Анна Білинська — організаційна; Люба Шеремета, Марія Гірняк, Марія Васька — суспільної опіки; Мирослава Шевчик — пресова; Іванна Городиська — бібліотекар і музейна; Анна Кучма, Соня Дельта, Ярослава Іванишин, Ольга Турчин — господарські.

Радієва колегія: Ангелина Самбірська — голова і виховна; Леонтія Боднарук, Уляна Терлецька, Рома Турянська — члени.

Контрольна Комісія: Ярослава Фаріон — голова, Ірина Мрищук — член.

Мирослава Шевчик,
пресова референтка

29-Й ВІДДІЛ, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори відділу відбулися 28-го лютого 1984 р., в домівці СУА, з присутністю Голови Округи, Евстахії Струтинської.

Нова управа: Оксана Ванджура — голова, Оля Дяченко — заступниця голови, Таня Винниченко — протоколярна секретарка, Наталка Масник — кореспонденційна секретарка, Оксана Добровольська і Міля Вишницька — скарбники.

Референтки: Оля Дяченко — організаційна, Параска Завертайло — культ-освітня, Катя Івасишин — суспільної опіки, Галя Коленська — пресова і скарбники передплат "Нашого Життя", Ірена Олексюк — радієва, Іванка Кіт — зовнішніх зв'язків, Слава Сенюта і Богданка Присташ — господарські.

Виховна рада світлички "Садочок Казок": Віра Трощук — голова, Оксана Ванджура, Оксана Мороз і Зеня Юринець — члени.

Контрольна Комісія: Люся Кокорудз — голова, Віра Маркевич і Ева Зеленко — члени.

Галя Коленська,
пресова референтка

62-Й ВІДДІЛ, ГЛЕН СПЕЙ, Н.Й.

11-го листопада 1984 р. відбулися річні загальні збори 62-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Глен Спей, Н.Й.

Від Окружної Управи була присутня Лідія Магун, голова.

Нова управа: Ірена Кіднарчук — голова, Дарія Сірко — заст. голови, Галина Біровець — секретарка, Ольга Линник — скарбник.

Референтки: Іванна Ничка і Зінаїда Озарук — організаційні, Ярослава Гунчак — імпрезова, Елізабета Геба — пресова (англомовна), Людмила Гайдар — культурно-освітня, Галина Кандюк і Людмила Костюк — мистецтва, Стефанія Осадца і Пелагея Юркевич — сусп. опіки, Евдокая Туринська (помічниці Швайка, Ляхович і Озарук) — господарська.

Контрольна Комісія: Анна Костів, Ярослава Гапій, Анна Пищимука.

Галина Біровець,
секретарка

93-Й ВІДДІЛ, ГАРТФОРД, КОНН.

Річні загальні збори відділу відбулися 13-го січня 1984 р. З Окружної Управи була присутня голова Анна Лобинська.

Нову управу вибрано в такому складі: Анна Сокольська — голова, Ірена Левська — заступниця, Іванна Яцук — секретарка, Ярослава Кукіль — скарбник.

Референтки: Анна Пришляк — організаційна, Стефанія Павлігко — культурно-освітня, Анна Крамар — пресова, Нелі Федоркевич — зовнішні зв'язки, Ірена Балко і Ання Радович — суспільна опіка, Мирослава Кузьо і Роза Воробель — господарські.

Контрольна Комісія: Ірена Останюк, Софія Туркало, Ольга Стеткевич.

А.С.

Закінч. з ст. 17: "ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ"

Галина Назар — 1 світлина
Наталія Чапленко — 1 світлина
М. Святий — 5 світлин
о. Мирон Пахолок — 1 світлина
Лідія Магун — 1 світлина
"Америка" Український Католицький щоденник (Богдан Кульчицький) — 2 світлини
Михайло Черешньовський — 2 світлини
Ісаак Десак — 1 світлина
Олекса Кедринський — 7 світлин
Павлина Горішна — 2 світлини
Оксана Ленець — 28 світлин
О. Колесніченко — 8 світлин (копій)
Любов Дражевська — 1 світлина
Український Національний Музей — 6 світлин (копій)
Українська Православна Катедра св. Володимира — 12 світлин, 3 поштівки
Маруся Бек — 25 світлин
Микола Костирко — 1 світлина
д-р К. Рогозинський — 2 альбоми
А. Сумик — 10 світлин (копій), 1 програмку
С. Волянський — родовід родини Волянських
В. Козовський — 3 світлини
Роман і Ева Гуральні — 5 світлин
Олена Чорна — 2 світлини
о. Іван і п. Матка Ткачуки — 8 світлин
Марія Савицька — 7 світлин, 3 документи
Стефанія Косович — 7 листівок
О. Богатерець — 9 листівок
Марія Ржипецька — 2 світлини, 40 листівок
Зеновія і Василь Никифоріяки — 1 світлина
о. Юрій Давидюк — 1 світлина

"Провидіння" Союз Українців Католиків — 2 світлини
Христина Ференцевич — 1 світлина
о. Антон Г. Коцепула — 12 світлин
Олена В. Заклинська-Гердан — альбом
д-р Константин Кебало — 2 світлини
Віра Шуль — 5 світлин
"Пролог — Сучасність" — 9 світлин
ОЖОЧСУ (Дарія Степаняк) — 3 світлини
Марія Савчак — 6 світлин
Союз Українських Купців Підприємців (Ярослав Пастушенко) — 1 світлина, 2 документи
Софія Стецура — 2 світлини
Ніна Михалевич — 3 світлини
Марія Роговська (передала п. Тритяк) — 9 світлин, 1 листівку
"ОДУМ" (А. Шевченко) — 2 світлини
Лідія Гладка — 1 програмку
Пелагія Кулик (передала І. Руснак, 47 Відділ СУА) — 7 світлин
Софія Олесницька — 1 світлина
Рома Сохан-Гадзевич — 1 паспорт
д-р Роман Осінчук — 6 світлин
А. Орлан-Бервецька — 3 світлини
Мирон Маланюк — 2 світлини
проф. Франк Сисин — 1 світлина
д-р Михайло Яримович — 1 світлина
Параскевія Бакай в пам'ять доньки св. п. Марійки Бакай-Свистун — 2 світлини і вирізку з газети
Микола Панченко — 10 сторінок газети з 1933 р.
Марія Крамарчук - 29 світлин, 2 поштівки
Богдан Ластовецький — 18 світлин (копій)
Наталія Лвицька-Холодна — 3 світлини

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

На Український Музей в пам'ять **Орисі Бойцун Скождополь**, по **20.00 дол.** — Зеновія Самотулка-Ковальська, Ірена Рубель-Сигалів, Ярослава Томашівська-Крижановська, — як доповнення до датків, що їх подала в "Нашім Житті" ч. 7-8 п. Марина Висоцька Крамарчу.

Замість квітів на могилу св. п. **Татляни Купчинської** слідує особи зложили даток на потреби Українського Музею:

100.00 дол. — Наталія і Мирон Возняки; по **50.00 дол.** — Христина Воевідка, Таня і Роман Левицькі, Ірина і Зенон Терлецькі; **42.00 дол.** — Ліда Бараник-Боднарук; **30.00 дол.** — Лідія Гандзій-Кість; по **25.00 дол.** — Христина і Віктор Вовк, Ольга і Мирон Гнатейки, Оксана і Тарас Козбурі, Василь Мисак, Любомира і Михайло Пежанські, Слава і Ярослав Рубель, Люба і Юрій Стефанівські, Марта Турчин, Христина і Юрій Ференцевичі, Ліда і Євген Ярославичі, Омеляна і Роман Рогожа; по **20.00 дол.** — Ольга і Ярослав Зазулі, Христина і Юрій Масюк, Віра і Зенон Салевичі, Марічка і Орест Слупчинські. **Разом 677.00 дол.**

В пам'ять Дорогої Матусі **Анни Біловус** складаю **500.00 дол.** на Український Музей. **Стефан Біловус** з родиною

Невтомна смерть забрала із нашого круга членку бл.п. **Богданну Тарнавську**. Складаємо наші глибокі співчуття синам покійної Ігореві і Орестові, а рівнож братові Орестові Гафтковичеві з родиною. **В** пам'ять покійної складаємо

104.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку. З тієї сумної нагоди зложили на Український Музей через 47-ий Відділ СУА п-во Ірина і Орест Гафткович **100.00 дол.**, Зоряна Гафткович та Надя і Іван Гафткович **45.00 дол.** **Разом 249.00 дол.**

Управа і членки 47-го Відділу СУА

Вшановуючи пам'ять нашого Незабутнього і Дорогого св. п. **Інж. Мирослава Колтунюка** на Український Музей в Нью-Йорку складають: по **50.00 дол.** — Роман Левицький, Оксана Рак; по **25.00 дол.** — Лідія Дяченко, Марта Тарнавська; **20.00 дол.** Іванна Жовнір. **Разом 170.00 дол.**

З приводу втрати найдорожчого подруга життя, мужа членки 47-го Відділу Олени Гадзінської, бл.п. **проф. д-ра Миколи Гадзінського**, шлемо вислови нашого глибокого співчуття, а як нев'янучий вінок на його свіжу могилу складаємо на Український Музей в Нью-Йорку **128.00 дол.**

Управа і членки 47-го Відділу СУА і приятелі

Замість квітів в пам'ять **В. Падох** складаю **100.00 дол.** на Український Музей

д-р **Юліян Полтіло**

Замість квітів на свіжу могилу моєї кузинки бл. п. **Тані Купчинської** складаю на музей **25.00 дол.**

Марія Фіглюс

У світлу пам'ять незабутньої бл. п. **Олени Блавацької** замість квітів на свіжу могилу складаю **25.00 дол.** на Український Музей. Опечаленій Родині висловлюю щиро-сердечні співчуття. Хай Всемиловитивий Господь улегшить біль і смуток Її Родини, а Покійну нагородить вічним щастям у небі.

Марія Голуб

В пам'ять найдорожчої сестри Катерини Шумської складаємо **25.00 дол.** на Український Музей.

Мирон і Марія Гатали

У третю річницю смерті мого дорогого і незабутнього вуйка і хресного батька бл. п. **Михайла Яремка** складаю **20.00 дол.** на Український Музей.

Марта Матвійків Гімбель

З нагоди з'їзду Перемищини, у днях 29 і 30 жовтня 1984 р. на Союзівці і зокрема кляси 1934 р. Української Жіночої Гімназії в Перемишлі, присутні товаришки зложили в пам'ять їхніх виховників, професорів та товаришок даток в сумі **350.00 дол.**, на Український Музей: **100.00 дол.** — Славка Гаук-Сторощук, **77.00 дол.** — Ірина Варивода-Дорошак, **58.00 дол.** — Стефа Кашубинська-Цегельська, **50.00 дол.** — Марійка Камінська, **по 20.00 дол.** — Оля Гадзевич-Стеткевич, Іванна Манько-Бучак, Марія Козак, **5.00 дол.** — Олена Заклинська-Гердан.

Під час похоронів св. п. **Марії Степової-Карпак**, визначної артистки українських театрів, на "Нев'янучий вінок" зложили на Український Музей в Нью-Йорку: **по 25.00 дол.** — Микола Кульчицький, В. і Ю. Татаровські; **по 20.00 дол.** — Віра і Євген Левицькі, Володимира і Микола Кавка, 43-ий Відділ СУА, Людмила і Зенон Гайківський, Наталя Даниленко, Марія і Михайло Романець, Тамара Гординська, Є. Блавацька; **15.00 дол.** — Ангела Банах; **по 10.00 дол.** — Марія і Олег Лисяк, Євгенія і Володимир Кавка, Зенон Кознарський; **по 5.00 дол.** — Христина Озарків. Разом **260.00 дол.**

Замість квітів на могилу св. п. **Татіани Купчинської** зложили на потреби Українського Музею: **100.00 дол.** — Лілі і Богдан Курилки; **50.00 дол.** — Аріядна і Ярослав Терлецькі; **по 25.00 дол.** — Марія і Роман Гавриляки, Ольга Кузьмович. Разом **200.00 дол.**

В пам'ять пані **Юлії Побігушки** в дні похорону 11-го вересня 1984 року зложили на Український Музей в Нью-Йорку **50.00 дол.** — Дочка Леся Сенік з мужем Орестом і дітьми; **по 25.00 дол.** — Ігор і Дарія Сенік, Лев Машак; **20.00 дол.** — Володимир і Богданна Слиж; **по 10.00 дол.** — Іван і Оксана Микитин, Орест і Марія Мицик, Люба Мриглоцька, Ярослава Лабка, Богдан і Оксана Кузишин. Разом **170.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу моєї дорогої Дружини на протязі 35 років і членки 33-го Відділу СУА, та колишньої голови Окружної Управи стейту Огайо, **Марії і Фаріон** яка відійшла у вічність 6-го мая 1984 р. на 58 році життя складаю **100.00 дол.** на Український Музей.

д-р Дмитро Фаріон, муж

Замість квітів на могилу бл. п. **Божени Юревич** зложили **по 10.00 дол.** о. Ярослав Шуст і Володимир Шуст (разом **20.00 дол.**) на Український Музей.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **д-ра Евгена Мартинюка**, мужа нашої довголітньої дорогої членки п-ні

Галі Мартинюк, складають **по 5.00 дол.** Ляриса Музичка, Олена Йосиф, Анна Мотрович (разом **15.00 до.**) на Український Музей.

У світлу пам'ять св. п. **Божену Юревич** складаю **10.00 дол.** на Український Музей.

В. Сорока

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Богдани Тарнавської** складаю **10.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. Вп. Родині висловлюю щире співчуття.

Фалина Войтович

Замість квітів на домовину бл.п. **Миколи Якимишина**, батька нашої членки Анни Сохоцької пересилаємо на Український Музей **52.00 дол.**, та складаємо п. Сохоцькій і Родині наші сердечні співчуття.

Управа і членки 47-го Відділу СУА

Замість квітів на могилу св. п. **Емілії Демянчук**, матері наших приятелів Оксани і Юрія Мельниковичів, складаємо **50.00 дол.** на Український Музей

Ара і Славко Терлецькі

В пам'ять **Богдана Фостяка** складаємо на Український Музей **по 5.00 дол.** — Дарія Байко, Андрій Бідяк, Маруся Яримович, Іка Кознарська, Христина Певна, Марія Шуст, Марія Василик, Розалія Фенчинська, Лідія Гайдучок. Разом **45.00 дол.**

В другу невимовно болічу річницю смерті нашої найдорожчої і незабутньої дружини, мами і бабуні св.п. **Ірени з Хоркавих Винницької** складаю на Український Музей в Нью-Йорку **100.00 дол.**

проф. Володимир Винницький

В п'яту річницю смерті найдорожчої та незабутньої мами **Неонілі з Кархутів Мечник** складаємо **100.00 дол.** на Український Музей

Ольга і Ярослав Чипак

Складаємо **100.00 дол.** на потреби Українського Музею замість квітів на гріб дорогого д-ра Евгена Мартинюка

Богдан і Таня Осадца

З датків Друзів замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Лева Чучмана**, родина Покійного складає **35.00 дол.** на Український Музей.

Р.І.В. Чучман

В пам'ять покійної **мг-р. Євгенії Заяць**, складаємо **25.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку, а братові, арх. Іванові Заяцеві з родиною наші щирі вислови співчуття.

Оля і Ярослав Городецькі з родиною

Замість квітів в пам'ять бл.п. **Галі Лукашевської** складаю **25.00 дол.** на Український Музей

д-р Ярослава Грабович

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Олени Блавацької** складаємо на Український Музей **25.00 дол.**

Марія і Роман Борковські

У світлу пам'ять бл.п. **Олени Блавацької** замість квітів на свіжу могилу складаю 25.00 дол. на Український Музей

Марія Голуб

Замість квітів на могилу їмості **Галини Байкош** складаю 20.00 дол. на Український Музей

Надія і Ярослав Бігун

Замість квітів на могилу **Августини Хоми** складаю 20.00 дол. на Український Музей

Надія і Ярослав Бігун

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Тетяни Купчинської** складаю на Український Музей 20.00 дол. Родині пересилаю щире співчуття.

Ярослава Стасюк

В пам'ять бл.п. **Теодора Лешка** складаю на Український Музей 10.00 дол. Опечаленій родині передаю глибоке співчуття.

Ярослава Стасюк

Замість квітів на могилу бл.п. **Галини Матіяш** складаю 10.00 дол. на Український Музей

Надія і Ярослав Бігун

Замість квітів на могилу брата бл.п. **Тадєя Гузара** який помер в Україні складаю 10.00 дол. на Український Музей

Марія Турко з родиню

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Гіларія Богай**, чоловіка нашої членки п-і Олі, пересилаємо даток 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо щирі співчуття.

Управа й членки 63-го Відділу СУА в Дітройті

Від нас відійшли у вічність працюючі і жертвенні членкині **бл. п. Меланія і Романа Кузик**. В їхню пам'ять складаємо 200.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Жертводавці й 31-ий Відділ СУА. Віконсен-Деллс

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимири з Дорощів Кравчук** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а синові д-ру Романові з дружиною Наталією, п-ву Будним і п-ву Василівим та їх Родинам висловлюємо щирі співчуття.

Омелія і Михайло Цяпки

В пам'ять покійної **бл. п. Євгенії Гнатківської**, матері наших приятелів Володимира і Дуні, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а опечаленій Родині складаємо наші щирі вислови співчуття.

Оля і Ярослав Городецькі

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Володимира Книша** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюю моє серодечне співчуття.

Іванна Жовнір

Замість квітів на могилу **бл. п. Євгенії Сороко** колишньої виховательки в дівочому Інституті в Перемишлі — пересилаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Богданна Левицька Сенік

Складаю щирю подяку **Любі Мриглоцькій** за подаровані для мене 17 річників журналу "Наше Життя". З вдячності пересилаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Юстина Надрага

З нагоди відзначення 20-літньої праці **82-го Відділу СУА** в Нью Йорку складаємо 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Управа й членки 82-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу **Володимири Падох**, пересилаю 40.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Юлія Сквіртнянська

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **інж. Мирослава Колтунюка** жертвую 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині Покійного висловлюю моє щире співчуття.

Оксана Ключас

Замість квітів на свіжу далеку могилу кузена бл.п. **Тадєя Гузара** в Україні, складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Дорогій сестрі Марійці Турко і Рідні висловлюю щире співчуття.

Іванка Гусар Яремко

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Семена Поліщука** батька нашої членки Дарії Мелех, пересилаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо наші найщиріші співчуття. **Управа і членки 78-го Відділу СУА, Вашингтон.**

Замість квітів в пам'ять дорогої їмосцуні **Софії Татаринської** складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. — **Ольга Гірна.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Олени Блавацької** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а Родині Покійної висловлюю щире глибоке співчуття. — **д-р Ірена Гребеняк.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Ольги Боднар** жертвую 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а доні Дарусі з родиню складаю щире співчуття. — **Ірена (Маланчук) Щерба**

В пам'ять нашої дорогої членки і довголітньої господарської референтки нашого відділу бл.п. **Олі Гайдук** пересилаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині складаємо наше щире співчуття. **Управа і членки 22-го Відділу СУА в Чикаго.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Василя Грицика** складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". — **Олена Мартинюк.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Євгена Дачишина** батька нашої членки Марти Юлейн, пересилаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо наші найщиріші співчуття. — **Управа і членки 78-го Відділу СУА, Вашингтон.**

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося з членством СУА сумною вісткою, що 29-го вересня 1984 р. відійшла у вічність членка 64-го Відділу СУА, Нью-Йорк, **Софія Татаринська** з роду Струмінська. Малою дівчиною стала сиротою й виховувала її тітка. Покійна закінчила вчительську семінарію в Львові й працювала в забезпеченому товаристві "Дністер". Одружилася з сотником Української Галицької Армії о. Іваном Татаринським, якого більшовики вивезли на Сибір і доля його невідома.

Покійна виїхала до США й поселилася в Нью-Йорку. Від 12-го грудня 1954 р. належала до 64-го Відділу СУА. Була дуже працювитою й жертвенною членкою.

Її тлінні останки спочивають на українському цвинтарі в Бавнд Бруку. Пам'ять про Неї завжди буде з нами.

Управа 64-го Відділу СУА

У місяці липні 1984 р. відійшла у Вічність членка 64-го Відділу СУА в Нью Йорку бл. п. **Оленка Лукашевська**.

Покійна відзначалася великим прив'язанням до всього рідного, бо була вихована на заході Польщі і тужила за усім її близьким.

Для Відділу Покійна була незви-

чайно жертвенна, мимо свого поважного віку, допомагала печивом при усіх нагодах.

Любила журнал "Наше Життя" і боліла над цим, що по втраті зору, не могла його читати.

Поповняються ряди тих, що відходять від нас у далеку дорогу і Відділ відчуває болюче втрату кожної членки.

Вічна Їй Пам'ять!

Христя Навроцька

Ділимося сумною вісткою з українським громадянством в Аргентині, що дня 19-го вересня 1984 р. відійшла у вічність на 88 році життя бл. п. **Софія Рубінець**.

Покійна народилася в селі Липиця Горішня, пов. Рогатин — Західня Україна, 28-го квітня 1885 року. Її муж, Осип, учасник Українських Збройних Сил через часте переслідування польської влади виїхав до Аргентини в 1928 році з надією повернутися.

Покійна Софія, залишилася сама з малим сином Михайлом. В своїм ріднім селі завжди була в управі Жіночої Організації. Повітова Централь Жіночого Руху призначила Покійну, делегаткою до організування жіноцтва по всіх селах Рогатинського повіту і поза повітом.

Польські переслідування примусили сл. п. Софію виїхати разом із сином до Аргентини.

Там вона була ініціаторкою створення Жіночої Організації при філії українського т-ва. "Відродження" в Мунро. Була також членом і в управі Союзу Українок. Дописувала до українського тижневика "Наш Клич", в яким є поміщено цілий ряд статей покійної Софії на жіночі теми.

В січні 1960 р. Покійна втратила свого мужа в автомобільнім випадку, а в червні 1966 р. втратила свою невістку Лідію, дружину сина Михайла. На її плечах залишилося виховання маленького внука Михася.

Сл.п. Софія залишила в глибокім смутку сина Михайла і його дружину Регіну і внука Михайла Ангела і його дружину Марієлю.

Родина покійної складає сердечну подяку голові Філії т-ва "Відродження" на Авеллянеді, п. Борисові Полотнянці за його так тепле відношення, Протоігуменові, приятелям, людям які зложили квіти і помогли відпровадити тліні останки Покійної Софії на цвинтар.

Хай земля чужої, але гостинної Аргентини буде їй легкою, а пам'ять по покійній буде вічною.

Михайло Рубінець

ПОПРАВКИ

В "Нашому Житті" за вересень/жовтень (ч. 9-10) 1984 р.:

На ст. 36: неправильно подано знімки бл.п. Вікторії Бузань і бл.п. Віри О. Ткачинської. Подаємо вдруге знімки з правильними підписами. Просимо вибачення в родин і друзів.

Вікторія Бузань
17.III.08 — †24.V.84

Віра Олександрівна Ткачинська
13.VI.09 — †6.VII.84

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

ПОПРАВКИ

В "Нашому Житті" за вересень/жовтень (ч. 9-10) 1984 р.:

На ст. 40: помилково подано число відділу. Має бути "Замість квітів на свіжу могилу членки 41-го Відділу Марії Ганіної..."

На ст. 40: має бути "В пам'ять моїх дорогих батьків бл.п. Галини і Володимира Тванця складають 30.00 дол. на Стипендійний Фонд СУА. Ірина Бурачок".

В "Нашому Житті" за листопад (ч. 11.) 1984 р.:

На ст. 3: Неправильний підпис поданий до знімки "Будинок Національного Музею у Львові, 1930 р." Має бути "Добудоване крило Національного Музею в Львові, 1930 р."

На ст. 5: Подаємо джерело знімок — Ілюстрований Календар Товариства "Просвіта" 1920, річник 42. Львів, 1919. (ст. 97).

На ст. 19: "Замість квітів у пам'ять п. Галі Лукашевської ... 25.00 дол. — родина Стасюк зі Сенека, Н.Й. ...

Заставки — (На ст. 25) "Дієчата із свічками". Лінографія". Г.В. Якутович.

Illustrations — (On page 25) Girls with Candles. Lithograph. Н.В. Yakutovych.

Знімки до статті "Чи знаємо своїх видатних жінок" на ст. 21

1. Наталія Кобринська
"...перша на Західних землях зорганізувала українських жінок у світському ... товаристві..."

1. Natalia Kobrynska
...the first in Western Ukraine to organize Ukrainian women in a secular organization...

2. Єлисавета Івановна з Скоропадських Милорадович.
Фундаторка Наукового Товариства ім. Шевченка.

2. Yelysaveta Ivanovna (Skoropadsky) Myloradovich
Patroness of the Shevchenko Scientific Society

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодиноке число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

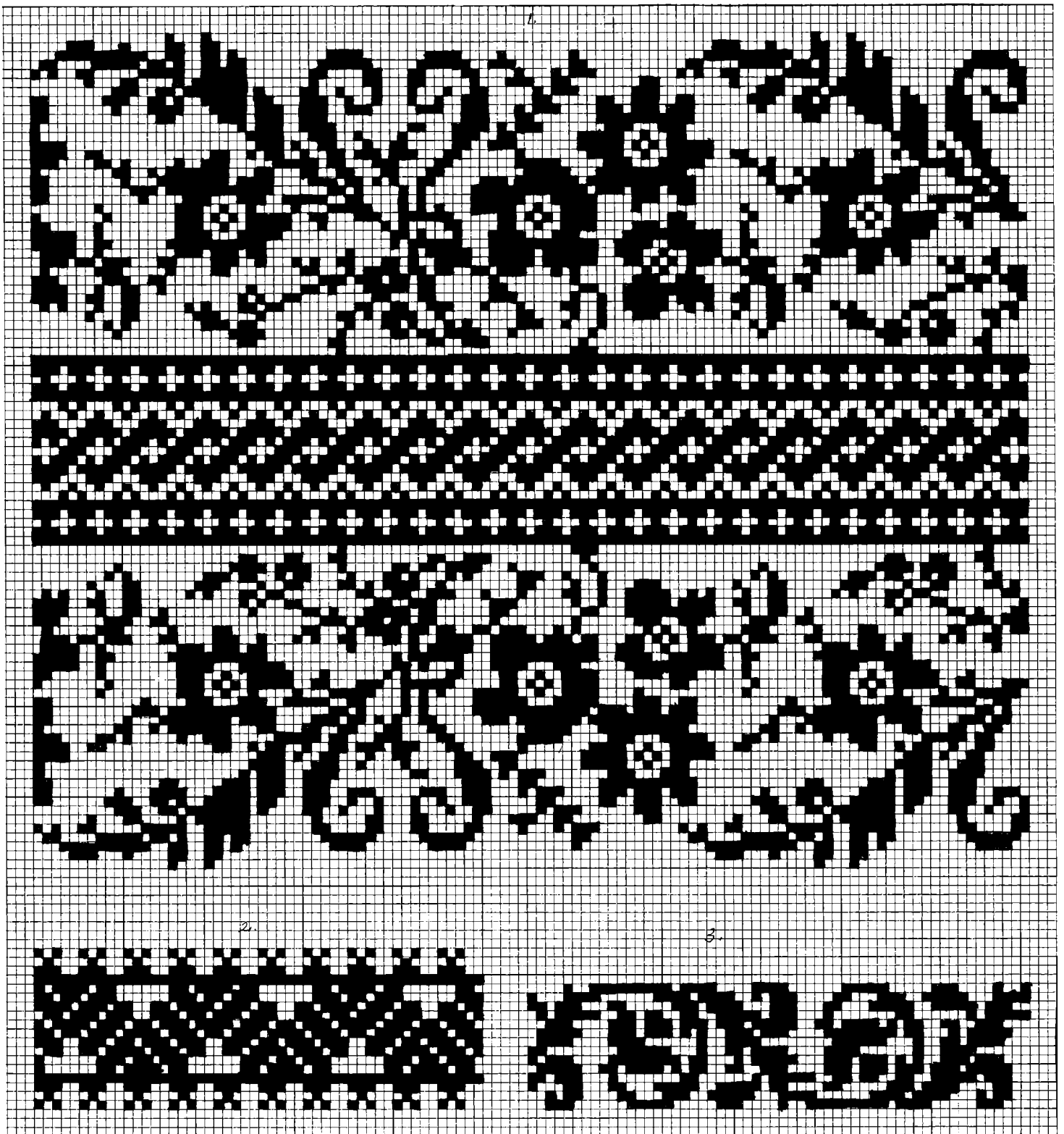
"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y and at additional mailing offices" (USPS 414-660)

108 Second Ave. New York, N.Y. 10003

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

ISSN 0740-0225

INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

"Квітуче народне мистецтво". Львів, 1964. Сокальські взори: 1. Уставка жіночої сорочки, початок XX ст. 2. Фрагмент нижньої частини рукава жіночої сорочки (село Стенятин). 3. Фрагмент вишивки з відкладаного коміра жіночої сорочки. Вишивати чорними нитками. Рисувала Ольга Трачук.

Поправка (до ч. 11): На обкладинці в підписі до вишивки повинно бути Д.М.Ц. ч. 498, замість ч. 489.